

De ondergeteekenden hebben steeds in voorraad:

Militaire Willems Orde's, 3de en 4de klasse, in alle grootte, Orde's Nederlandsche Leeuw, Orde's Eikenkroon, Metalen Kransen, Gouden en Zilveren Onderscheidingsteekenen voor XV, XX, XXV en XXX jarige dienst.

(2128) VAN RIET & TER GOUW.

S. D. Brandon

heeft ontvangen:

Kleine Nederlandsche Leeuwen Ordes.

Kleine Militaire Willems Ordes, derde en vierde klasse.

(2138)

SAMARANGSCHE BESCHUIT.

1ste Qualité.

La grande Boite f 6 Receptis. en demi Boites - 3

(2078)

Chez LEROUX & BERNE. (Noordwijk).

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het beste middel voor seers of open beenen. De heer Dingle te St. Stephens bij Saltash in Cornwall, had sedert geruimen tijd een open been, met drie of vier groote wonden die zware pijnen veroorzaakten en waardoor zijne gezondheid ondermijnd werd. Hij beproefde alle soorten van middelen die hem door deskundigen en anderen werden aangeraden maar verkreeg geen de minste baat. Eindelijk begon hij gebruik te maken van de zalf en pillen van Holloway, en door deze ontvengelijke genees- en heelmiddelen herstelde hij binnen korten tijd. De heer McKay, chimist te Devonport in de Catharina Straat No. 40 woonachtig, kan de waarheid van het boven aangehaalde betuigen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à..... f 1,-, f 2,- en f 3,-
Potjes Zalf à..... - 1,-, - 2,- - 3,- - 5,-

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij Kruthoffer & Soosman te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1610)

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Depot voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co. (1611)

DE KOOIJ wegens Vertrek een Span hardlopende Wagenpaarden en een schoon groot Makassaarsch Rijpaard, te Salatiga bij

(2161) Ph. F. VOORNEMAN.

Wordt te Koop aangeboden:

Eene pas van Rotterdam aangebrachte, uiterst solide, fraaie en ligte VIS-à-VIS (Calèche Brosci), expressielijk voor Indië vervaardigd, benevens 2 Span met Berlijnsch Zilver gementeerde ligte Staatse Gareel Tuigen, een en ander te betuigen naast de Factory in de Toko van

(2144) P. LANDBERG & ZOON.

TE HUUR Om met primo Januari te aanvaarden, het Huis gelegen op Molen-vliet, thans bewoond door den heer J. F. Tenté.

Te bevragen bij (2129) VAUPEL & Co.

TE HUUR Een Huis op Batoo-Toelies. Te bevragen bij

(2130) W. RETGERS.

vertreede Alessandro di Monucci sinds eenigen tijd veelal in de stad. Ongezoekt viel hem de vriendschap van een' nog jeugdigen vorst ten deel, welke weldra zoodanig aanwies, dat deze geen dag meer buiten zijn gezelschap konde zijn. De edele hochtijden van den vorst deden Alessandro diens vriendschap op hoogen prijs stellen, en nog meer het voorzigtig van het groote nut, dat zijn Francesco uit zulk eene verbintenis konde trekken. Hij ging er dus spoedig toe over, in de stad zelve zijne voortdurende woonplaats te vestigen, en kocht aldaar een prachtig paleis. Onafgebroken duurde de vriendschap tuschen den vorst en Alessandro voort, en geene jagtpartij, van welke de eerste een hartstogtelijk beminnar was, ging er voorbij, waaraan de graaf geen deel nam.

Vijf jaren waren er wederom vervlogen, zonder dat Alessandro de minste reden had, zich over de verwaarloozing van de twee eerste raadgevingen zijns vaders te beklagen. Francesco toch beloofde ruimschoots zijne vaderlijke toegenegenheid, en werd hem van dag tot dag dierbaarder, terwijl de vriendschap des vorsten zoo mogelijk nog meerder aangroeide. Zijne gelakszon stond inderdaad hoog aan eenen onbewolkten hemel.

DE DERDE RAADGEVING.

Met onuitsprekelijke liefde kleeftte Seraphina haren gemaal aan, en nimmer nog had eenige oneenigheid he

f 10,000,-

wordt gevraagd op voordeelige voorwaarden.

Adres Lt. P, ter Drukkerij van den Java-Bode.

(2145)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer William Newson, worden verzocht binnen drie maanden na dato betalingen of aangiften te doen aan

de Testamentaire Executeurs,

E. J. E. VAN DER PARRA BRETON VINCENT. G. GRAY.

SORBANG, (Pamanoekan en Tjiassem Landen), den 20 December 1854. (2157)

In den kring eener Familie te Padang wordt verlangd eene dame, geschikt om eenige kinderen te onderwijzen.

Adres met gefrankeerde brieven aan de heeren Van Haren Noman & Kolff, te Batavia, onder de initialen L. V. S. (2166)

Vocaal en Instrumentaal

onder bescherming der Maatschappij van

Toonkunst,

te geven door E. M. COELEN.

De dag van uitvoering zal nader bepaald worden.

(2158)

De ondergeteekenden berigten het geeerde Publiek dat zij zich recomanderen tot het

Repareren van Orgels en Piano's

gevende de verzekering eener solide en prompte bediening.

(2148)

J. BELLE & Co.

Noordwijk.

ONTVREEMD:

Eene groote witte KAKKATOEA met roode Kam. Mogt dezelve ten verkoop aangeboden worden, verzoekte die dan aan te houden en den schout op Bazaar Baroe daarvan kennis te geven. (2140)

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan.

(1260)

Bij W. BRUINING wordt uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

VOOR 1855.

Prijs, met een afzonderlijk Waschboekje... f 2.50
Franco per post over Java..... - 3.50

KANTOOR-ALMANAK

VOOR 1855,

Op Groot Velja Papier, gedrukt in DRIE verschillende Kleuren,

Prijs opgeplakt f 2,- Onopgeplakt f 1,-

Mede verkrijgbaar bij de Heeren Blok, te Cheribon en E. Fuhri, te Soerabaya. (1961)

Leesbibliotheek van H. M. van Dorp.

Het Eerste Supplement op de Catalogus is heden afgedrukt en wordt op aanvraag gratis aan de abonne's afgegeven. (2155)

Reglement op het Beleid der Regering van Nederlandsch Indië, à f 1,- verkrijgbaar bij

(2029)

W. BRUINING.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1855 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor Franco toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia..... f 12.50,
• Java..... 15.—
• de Buitenbezittingen..... 17.50.
• Nederland..... 22.50.

Brieven franco aan

den Administrateur van dat Blad,

(1933)

H. M. VAN DORP.

De Intekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij van Haren Noman, Kolff & Co. te Samarang en E. Fuhri te Soerabaya.

Heeren Inteekenaars op het bundeltje, getiteld:

BROEDERLIEFDE,

in 1853 uitgegeven ten behoeve der weduwen en wezen van de verongelukten te Helvoetsluis, kunnen hunne Exemplaren op franco aanvraag bekomen bij

(2156)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

Per Mail Ontvangen:

WET, houdende Vaststelling

van het

REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING

van

NEDERLANDSCH INDIË;

toegelicht uit de tusschen de Regering en Vertegenwoordiging gewisselde Stukken,

alsmede

uit de daarover gevoerde Beraadslagingen.

Prijs..... f 7.—
Franco per post à contant. - 9,—

Te Batavia bij

(2167)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor-Boeken,

PARIJSCH FABRICAAT,

in geheel Leder gebonden, in complete Stellen van

Grootboek, | Kopijboek
Journaal, | en
Memoriaal, | Kasboek.

Voorts: DEBITEUREN BOEKEN, Debet en Credit op eene bladzijde, VERKOOP-, FACTUUR-, KAS- en alle andere soorten van BIJBOEKEN, voor Handel en Administratie geschikt, in Quarto, Folio, Royaal en grootere formaten.

Al deze Boeken zijn net geliniëerd, eenvormig en solide gebonden, en geheel ten gemakke van verbruikers ingerigt; het papier is van de zwaarste kwaliteit en sterk geglaceerd. De prijzen der verschillende Boeken zijn uiterst billijk genoteerd.

(2099)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Gelithographieerde Visitekaartjes,

in verschillende Letter en Formaten, worden vervaardigd bij

(2034)

H. M. VAN DORP.

huiselijk heil voor een oogenblik gestoord. Op zekeren dag echter kwam Alessandro tot het onzalig besluit, om, met verkrachting van zijns vaders derde waarschuwing, zijne Seraphina te beproeven.

De vorst, zoo als wij boven reeds zeiden, was een hartstogtelijk liefhebber van de jagt. Hij onderhield hiertoe verscheiden welafgerigte valken, waaronder een tweetal, dat hem zeer waard was en over welker verzorging Alessandro het bijzonder toezigt had.

Alessandro beklagde zich sinds eenige dagen bij Seraphina, dat hem de vriendschap der vorsten ging verdrieten, en dat hij langer geen behagen in diens jagtpartijen konde scheppen. Seraphina zocht hem wel van gedachten te doen veranderen, doch hare pogingen leden schipbrenk.

Op zekeren morgen kwam de graaf in haar vertrek en zeide, dat de vorst voornemens was, den volgenden morgen weder eene groote jagtpartij te houden, waarbij volgens gewoonte, ook hij tegenwoordig moest zijn, en dat hij, om dezelve te verhinderen, de twee hem toebehoovende lievelingsvalken had gedood, en alsnu den vorst zoude diets maken, dat zij hunnen natuurlijke dood waren gestorven.

Bij deze woorden haalde hij twee gedooide valken van onder zijnen mantel, en verzocht Seraphina ze hem ten middagmaal te doen bereiden, Seraphina laakte zijn gedrag, waarop Alessandro vuur vatte en haar, in hef-

tige bewoordingen, beval, datgene te doen, wat hij verlangde.

Voor de eerste maal sinds hun huwelijk scheidden zij toornig van elkander.

's Middags verschenen de twee valken, volgens Alessandro's begeerte, wel op de tafel, doch Seraphina wilde, hoezeer haar gemaal aanhield, er niets van nuttigen. Dit verwekte een nieuw misnoegen tussehen het echtpaar, en gramstorig ging de graaf naar zijne vertrekken.

Alessandro had intusschen de gezegde valken niet gedood, maar dezelve naar de villa van een' zijner vrienden gezonden, met verzoek, die eenigen tijd zorgvuldig te willen bewaren.

GEVOLGEN.

Nauwelijks was Alessandro naar zijne vertrekken geweken, of de gade van den hofmaarschalk des vorsten kwam Seraphina bezoeken.

Vergramd op haren echtgenoot, verhaalde zij aan deze het gebeurde met de valken, echter met verzoek, er aan niemand iets van te zeggen.

Met van vreugde gloeiend gelaat vernam de echtgenoot des hofmaarschalks het gebeurde, en verblijdde zich alreeds, dat de begunstigde graaf Alessandro in ongenade zoude vallen, en haar gemaal, die, vóór 's agraven komst, 's Vorsten gunsteling geweest was, weldra weder

Per Mail Ontvangen :

<i>Lamarche, Les Turcs et les Russes, illustré...</i>	f 5,—
<i>Kauffmann, La Russie et l'Europe.....</i>	5,—
<i>Huot, Special-Karte der Krim, mit Plan der Festung Sebastopol.....</i>	2,—
<i>Carte de la Crimée.....</i>	1,—
<i>Lapie, Carte de la mer Baltique.....</i>	3,—
<i>Carte du théâtre de la guerre en orient.....</i>	3,—
<i>Plan de Sébastopol.....</i>	2,—
<i>Plan de Kronstadt.....</i>	2,—

(2135) H. M. VAN DORP.

SEBASTOPOL.

Per Mail Ontvangen :

- I. Gezicht op de Haven en Vestingwerken van Sebastopol.
- II. Plan de Sebastopol avec ses fortifications, ses batteries etc.
- III. *Huot*, Kaart van de Krim of Taurie.
- IV. Plan de Kronstadt avec ses fortifications.

Verkrijgbaar ad f 3,— per stuk.

Nog Ontvangen:

Geïllustreerde Kantoor Almanakken voor 1855,

met Dames Portretten en Landschappen, bij

(2139) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

<i>Almanach Prophétique 1855.....</i>	f 2,—
<i>Almanach Comique 1855.....</i>	2,—
<i>Opsommer, Staatsregterlijk onderzoek.....</i>	2,—
<i>Von Siebold, Over Japan.....</i>	2,—
<i>Van Doren, Fragmenten uit de reizen in den Indischen Archipel, 1ste aflevering.....</i>	3,—

ontvangen door

(2134) H. M. VAN DORP.

KANTOOR-BOEKEN

in Stellen en afzonderlijk te bekomen, bij

(2036) H. M. VAN DORP.

Boekhandel.

De Ondergeteekende heeft heden verkrijgbaar gesteld den **CATALOGUS** van de bij hem voorhanden zijnde **BOEKWERKEN**. Op aanvraag is dezelve gratis te bekomen.

(2035) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1854.

ROTTERDAMSCH COURANT

en

ALGEMEEN HANDELSBLAD,

Editiën voor Indië.

De jaargang 1854 bijna verstreken zijnde, zoo worden degenen welke zich op bovengenoemde bladen voor 1855 wenschen te abonneren, beleefdijk verzocht, het abonnementsbedrag, zijnde *zes en dertig guldens reospissen*, franco aan de ondergeteekenden te willen overmaken.

De Heeren *Oliphant & Co.* te Samarang hebben zich met de inzameling der abonnementsgelden ter hunner plaatse wel willen belasten.

De Correspondenten *Expeditieuren*,

(2132) LANGE & Co.

INDISCHE ZAKALMANAK 1855.

f 2,—, Franco 3,—.

KANTOORALMANAK

f 1,—, Onopgeplakt 0,60.

(1756) LANGE & Co.

in zijnen vroegeren rang soude hersteld worden. Aan *Seraphina* deed zij echter hare grenzenloze vrede niet blijken, maar begaf zich, zoodra zij zich konde verwijderen, en na zich wel zeer in *Seraphina's* vriendschap te hebben aanbevolen, tot den vorst, wiens zij alles, met de in zulke omstandigheden te wachten vergrootingen, verhaalde.

Hevig was de vorst over de trouweloosheid van zijnen gunsteling verwoed, en dadelijk vaardigde hij bevelen uit, om hem in hechtenis te nemen. Zonder verdere overweging, veroordeelde hij *Alessandro*, tegen het aanbreken van den volgenden morgen, tot de galg, terwijl hij 's graven ommeteljk vermogen verbeurd verklaarde; hij schonk een derde gedeelte zijner schatten aan de vrouw des hofmaarschalks voor hare ontdekking, een derde aan de schatkist, en loofde eindelijk het laatste gedeelte uit aan dengene, die den graaf in handen zou leveren.

Zoodra waren deze besluiten niet bekend, of *Francesco* hooftte zich aan, om het derde deel van *Alessandro's* schatten te verkrijgen, en *Seraphina*?... *Seraphina!* — hoe was het mogelijk? — zij was de eedgenoot van *Francesco*....

DE DOOD VOOR VRIJHEID — REDDING.

Met verbazing en schrik hoorde *Alessandro*, in zijnen somberner kerker het geheerde. Dadelijk deed hij eenen

Boekhandel LANGE & Co.

NEUWE UITGAVE VAN VALENTIJN'S OUD EN NIEUW OOST-INDIE,

door

Mr. S. Keijzer.

Deze belangrijke en sedert lang gewenschte uitgave, door een kundige en bevoegde hand ondernomen, zal in p. m. 35 afleveringen, ieder van zes vellen druks groot 8° het licht zien.

Prijs per aflevering f 1,20, pro compleet p. m. f 40. Intekeningslijsten zullen worden aangeboden. (2133)

Vracht en Passage

naar Tjilatjap per het Nederlandsch schip *Princes Amelia*, kapitein *W. Groeneveld*, om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.

Informatie te bekomen bij de agenten
(2152) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Passage naar **Samarang, Soerabaya** en van daar naar **Nederland**, wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Fregatschip *Maria*, kapt. *H. D. van Wijk*, zijnde bijzonder goed en gemakkelijk ingerigt en voerende eenen bescheepsdoctor.

Adres bij den Gezagvoerder en bij de Agenten
(2136) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend en voor den overvoer van **Passagiers** bijzonder goed ingerigt schip *Sara Lydia*, kapitein *B. van der Tak*, voerende een bekwaamen doctor, zullende omstreeks het midden der maand Februarij aanstaande van hier vertrekken.

Adres bij
(2153) REYNST & VINJU.

Passage naar Rotterdam

met het extra snelzeilend schip *Bezoekie*, kapitein *A. Schaap*, hebbende aan boord een bekwaamen doctor en uittunntend ingerigt voor den overvoer van **Passagiers**. Het schip zal waarschijnlijk tegen de helft van de maand Maart aanstaande van hier vertrekken, te bevragen bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya, en alhier bij

(2154) REYNST & VINJU.

Naar Amsterdam

wordt passage aangeboden met het extra snelzeilend Amerikaansch clipperschip *Witch of the Wave*, kapitein *S. V. Shreve*, zullende van hier vertrekken tegen het einde van Januarij eerstkomende.

Dit schip heeft uittunntende inrigtingen tot den overvoer van **passagiers**, zeer ruime en luchtige hutten, en alle die gemakken, welke men aan boord van een groot schip verwachten kan.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij

(2150) PAINE, STRICKER & Co.

Om tegen medio Januarij van hier te vertrekken, Overto Passage aangeboden met het voor den Overvoer van **Passagiers** bijzonder goed ingerigt Ned. schip *Vriendschap* kapitein *T. W. E. Schuchard*, hebbende een bekwaamen geneesheer aan boord. Die van deze gunstige gelegenheid wenschen gebruik te maken, adresseren zich ter informatie bij

de Agenten,
(2146) VAN OMMEREN, RUEB & Co.
BATAVIA, 18 December.

Voor Passage naar Nederland

wordt eene uittunntende gelegenheid aangeboden met het Ned. Barkschip *Johanna Christina*, kapt. *J. H. van Santen*, van de beste inrigtingen voorzien en voerende eenen geëxamineerden scheepsdoctor, zullende van **Passaroean** denkelijk tegen het laatst van Januarij vertrekken.

Voor informatiën gelieve men zich te wenden tot de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya of den Gezagvoerder te **Passaroean**.

(2169) P. LANDBERG & ZOON.

BATAVIA.

Heden morgen ten 6 ure is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal met *Mevrouw Duymaer van Twist* en gevolg van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Wij vernemen dat tusschen het gouvernement en de firma *E. Chauhan, Deeleman en co.* een contract gesloten is voor den geregelden aanvoer van **IJS** in de residentie Batavia gedurende drie achtereenvolgende jaren. Naar men zegt dragen de voorwaarden dezer overeenkomst, waarin o. a. voorkomt dat die aanvoer ten minste 300 ton 's jaars moet bedragen, op nieuw de grootste blijken van belangstelling van de zijde van het gouvernement in dit onderwerp.

— Wij vestigen de aandacht onzer Bataviasche lezers op de in dit Nummer voorkomende advertentie No. 2158 van den heer *E. M. Coelen*, waarin hij het voornemen te kennen geeft om eerstdaags een *Vocaal en Instrumentaal Concert* te geven.

De heer *Coelen*, kapelmeeester van het stamuzijk, is reeds sedert eenige jaren ter dezer hoofdplaatse als een voortreffelijk toonkunstenaar bekend, terwijl zijne talenten als zoudanig herhaalde malen op verschillende concerten zijn toegejuicht. Wij twifelen dan ook niet of de puging van dien heer om het Bataviaasch publiek weder een genotvollen avond te verschaffen, zal geheel aan de verwachting, die men daarvan koesteren mag, voldoen en dien heer op nieuw allen lof doen inoogsten.

— In ons Nummer van Zaterdag 16 December, deelden wij het plotseling overlijden, waarschijnlijk ten gevolge van vergiftiging, mede van den Chinees, die *Oey Tamba* bij de politie wegens opium smokkel verklikt had en noemden daarbij dengenen, dien men daarvan verdacht hield. Die zaak schijnt thans eene onverwachte zonderlinge wending te nemen. Gedurende tien dagen is de politie onvermoeid bezig met te trachten het rechte op het spoor te komen, met dat gevolg, dat *Oey Tamba* thans door haar ten hevigste verdacht wordt gehouden van, zoo niet de dader van, ten minste medeplichtig te zijn aan die vergiftiging, om welke reden hij sedert eergisteren in verzeerde bewaring is overgebracht. Het doolhof van gissingen, waarvan wij in het aangehaalde artikel spraken, schijnt zich van lieverlede door den ijver der politie te ontwarren, en wij hopen daardoor spoedig in staat te geraken een nauwkeurig verhaal van al het gebeurde in deze zaak te geven.

— Bij de *Javasche Courant* van den 27sten dezer, no. 103, is weder gevoegd een staat van den stand van het rijstgewas onder ultimo November 1854, waaruit blijkt:

dat de oogst gunstig en vrij goed is afgelopen in de residentien Cheribon, Samarang, Rembang, Soerabaya, Bezoekie, Kediri, Patjitan, Kadoe, Bagelen en Banjoemaas, en middelmatig is geweest in de residentie Banjoemaas;

dat het nieuwe gewas gunstig staat in de residentie Preanger regentschappen, goed in de residentien Bantam en Pekalongan; redelijk in de residentien Buitenzorg en Krawang, en dat men bezig is met het bewerken en beplanten der rijstvelden in de residentie Batavia, Cheribon, Tagal, Japara, Passaroean en Madicoen.

Uit de residentien Soeracarta en Djocjocarta geene opgaven ontvangen.

— Het volgende, ons medegedeeld, hebben wij de vermelding wel waardig gevonden.

Op den 5 dezer geene onbekende stoomboot voorbij de ree van het Westen naar het Oosten. Den 21 werd de rook eener stoomboot ontwaard van den uitkijk alhier, van het rechtschep en door de **passagiers** van de dien dag ter waechte gekomen stoomboot *Banda*. Op dien dag kwam ook ter reede aan het Engelsch schip *Childe Harold*. De kapitein van dien bodem heeft verklaard den avond te voren, bij helder sterrelucht gezien te hebben vier bodems, allen koersstellende in eene rigting met lantaarns in de toppen der masten. Zover hij dit onderscheiden kon, schenen zij allen oorlogsbodems te zijn en een escader uit te maken, bestaande uit een groot fregat, een corvet, een brik en een stoomboot, de natio kon hij echter niet onderkennen. Waarschijnlijk was de hier op de den 21 dezer gezene rook die van het stoomschip van dat escader.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Soeracarta. Den 16den dezer heeft een hevige storm gewoed in de streek tusschen de Merapie en Merbaboe gelegen, die behalve tot dus verre nog onbekende verwoestingen, op *Selo* het aldaar staande huis, den resident van Soeracarta toebehoorende, en een twintigtal javaanse woningen zwaar beschadigd en vernield heeft; terwijl een groot aantal perzik-, appel-, pruim- en andere vruchtboomen daardoor ontworteld zijn. Geene menschenlevens zijn bij dit ongeval te betreuren.

Banjoewangie. Den 14den December 1854 is hier ten anker gekomen, het Britsch oorlogschip *Enterprise*, kommandant *Collinson*. Dit schip had den 18den No-

renbode naar den vriend, aan wien hij de valken had toevertrouwd, afvaardigen, maar, helaas! deze bevond zich op eene reize en werd eerst den volgenden morgen terug verwacht.

De rampzalige graaf schreef aan den Vorst, ontvouwde hem de beweegredenen van zijn gedrag, en bezwoor hem tevens, dat zijne valken nog in leyen waren.

In folterenden zielsangst bragt *Alessandro* den nacht door: hij hoorde de hauerstagen der werklieden, die, voor de poort zijner gevangenis, reeds alles voor de straf oefening in gereedheid bragten.

Naauwelijks braken de eerste stralen der zon door de wolken en schemerden door het hooge venster, dat de gevangenis met een karig licht bedeede; of de cipier trad binnen, om *Alessandro* aan den scherpreger over te leveren.

Wanhopend viel hij op de knieën, en bad tot den Eeuwige om moed en vergeving zijner misdrijven. Bemoeidigd stond hij op, en, bewust van zijne onschuld, ging hij, met fieren tred en opgeheven hoofde, door den digt opeengedrongen volkshoop, die met nieuwsgierige blikken en koude harten de straf oefening kwam bijwonen. Zwijgend en gelaten betrad hij het schavot, toen plotseling een man te paard zich door het volk eenen weg haande, en van zijn ros gestegen het schavot opvloog, *Alessandro* aan zijn hart drukte en aan de omstaande wachten een bevelschrift van den Vorst ver-

toonde, dat de onmiddelijke in vrijheidatelling van *Alessandro* inhiel.

Het was *Alessandro's* vriend, die, reeds den vorigen avond terug gekeerd, zijn gevaarvollen toestand had vernomen, en op de vleugelen der vriendschap tot den vorst was gesnel, en dezen de levende valken had getoond.

Weinige oogenblikken daarna lag *Alessandro* in 's vorsten armen. Deze beval *Francesco's* oogenblikkelijken dood, *Alessandro* verzocht en verkroeg echter de beslissing over zijn lot... hij schonk hem de vrijheid...

Seraphina was, op het hooren van dat alles, de stad ontvlugt. *Alessandro* zag haar nimmer weder.

vember jl. Hongkong verlaten en is bestemd naar de Kaap de Goede Hoop.

De *Enterprise* had eene reis gemaakt naar de Noordpool, om berigten in te winnen omtrent *John Franklin*. Zij was, vijf jaren geleden, met dat doel en tot het doen van wetenschappelijke observatiën uit Engeland gezeild.

De kommandant had de hulp van het bestuur te Bangoewangie ingeroepen tot het verkrijgen van drinkwater en versche provisiën; ten einde zijne reis zoo spoedig mogelijk te kunnen vervolgen.

Men leest in het *Soerabajasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Zaterdag 23 December 1852 (No. 101.)

Van *Amboina*, wordt ons berigt dat aldaar twee schokken van aardbeving gevoeld zijn.

Verder berigt men ons dat den 4den December, aldaar eene maritime expeditie zou vertrekken, bestaande uit het fregat *Palembang* en stoomschip *Etna*, en wel naar de eilanden *Damoe*, *Zarroe* en *Tera* allen in de nabijheid van *Timor Laut*; later vertrekt zij naar de baai van *Tomeika* of *Tolo Landschap Taboenkoë*, als wanneer de *Pilades* en 75 man van het garnizoen van *Ternate*, er aan zullen deelnemen.

DE OOSTERSCHE KWESTIE

en

HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

In de *Nieuwe Rotterdamse Courant* van 9 November leest men:

Indien de laatste uit de Krim ontvangen berigten en dépêches met de waarheid overeenkomen, dan valt het niet te ontkennen, dat Sebastopol reeds den 24 Oct. in een wanhopigen toestand verkeerde. Grote verwondering mag het dan tēns baren dat zulk eene vesting nog den 27 weerstand bood, hetgeen uit alle berigten blijkt. Men geloofde in het kamp der belegeraars zelfs niet dat de storm voor den 1 of 2 Nov. zoude plaats hebben. Intusschen hebben de gevechten van 25 en 26 Oct. plaats gehad en is het wel aan te nemen, dat de belegeringswerken daardoor in meerdere of mindere mate zullen zijn vertraagd. Uit de beschrijving, die wij van beide gevechten bereids mededeelden, blijkt duidelijk het hooge belang der dagen. Ware de gecombineerde beweging van *Menchikoff* en *Liprandi* gelukt, dan zouden de geallieerden minst genomen het beleg in allerijl hebben moeten opbreken. Nu die beweging niet gelukte, schijnt dat gevaar voor goed geweken te zijn.

In ieder geval blijft het groote vraagstuk over van den veldslag dien de geallieerden zullen moeten leveren zelfs na de inname van Sebastopol, doordien *Menchikoff* de vesting in het uiterste oogenblik aan de noordzijde verlaten zal, en de geallieerden te gemoet zal trekken met al het krijgsvolk, dat zich thans in de Krim bevindt. Slagen de geallieerden niettegenstaande alle deze hinderpalen, dan hebben zij voorwaar een zeer roemrijk wapenfeit bedreven, vooral nu het blijkt, dat de Russen in hunne verdediging eene hardnekkigheid, moed en beleid ten toon spreiden, waarop men welligt niet bedacht was, en die zelfs door de officiële Fransche Engelsche rapporten worden erkend.

Ter beurze van Parijs werd verhaald, dat de maarschalk *Faillant* in een ministerraad de meening te kennen gegeven heeft, om het beleg van Sebastopol op te heffen, en wel te meer daar de stad bijna geheel vernield was. De keizer moet bij dezen raad vrij driftig opgestaan zijn en gezegd hebben: Neen, maarschalk! 100,000 man hadden naar het Oosten gezonden moeten zijn!

Van eene geloofwaardige zijde wordt uit Parijs gemeld, dat aldaar bij het Pruisische gezantschap eene in cijfers vervaate dépêche van prins *Menchikoff* ontvangen zoude zijn. Wij laten die hier volgen, zooals zij medegedeeld wordt, zonder voor de echtheid in te staan:

Kanselierij van Warschau. Uittreksel uit een aan het keizerlijk cabinet van St. Petersburg gezonden berigt. Prins *Menchikoff* meldt onder dagteekening van 29 Oct. 8 ure 's avonds, dat al zijne versterkingen zijn aangekomen. De 180 escadrons zijner ruitery zijn alomteer van de vlakten. De onlangs van *Wornesensk* aangekomene dragonders van *Maravien*, zijn vol strijd lust. Den vorigen dag is het vuur van den vijand zwakker geweest; den 29 Oct. had hij niet geschoten. De in het hoofdkwartier ontvangen berigten duiden aan, dat de geallieerden voor hunne communicatiën bezorgd zijn en zich gereed maken om, met prijsgeving van een gedeelte van hun materieel, de belegering op te geven. Zij lijden ontzagheijk ten gevolge van ziekten en gebrek aan levensmiddelen. In den nacht van 28 en den 29 Oct. was de zee zeer stormachtig; des avonds werd het rustiger. Een koude regen begon te vallen. De vijand had zijne vuren niet ontstoken.

Het *Journal de St. Petersburg* van den 22 Oct. behelst een rapport van prins *Menchikoff*, dat tot 20 en 21 Oct. loopt en waarin voornamelijk wordt gemeld, dat een corps vrijwilligers in den nacht van den 20 op den 21 Oct. een uitval uit Sebastopol deed op de Fransche loopgraven en het goed geluk had van 19 kanonnen te vernagelen. Het aantal doden geeft de prins aldus op 80 doden, waaronder 1 officier, en 357 gekwetsten, waaronder 8 officieren. Ook spreekt dit rapport van den bekenden aanval op *Eupatoria* en wel nagenoeg in de volgende termen: Te *Eupatoria* bepaalden de operatiën zich tot schermutselingen tusschen onze voorposten (lansters en kozakken) met de vijandelijke detachementen, die het waagden uit de stad te komen. Den 20 naderde een detachement vrijwilligers, bestaande uit den luitenant *Goriatcheff*, den kornet *Bogomolets*, 20 lansters en eenige kozakken, onder begunstiging van den mist, de stad in galop, sloeg zich door eene massa Tartaren heen, die zich voor de stad bevonden, doodde 12 hunner op de plaats; nam 2 gevangen, kwetste een groot aantal, en drong door tot in de stad, de vlugtelingen op de hielen volgende; aan de barriere doodden zij drie Fransche infanteristen die op schildwacht stonden, en toen overal schrik en verwarring was verspreid, verwijderden zij zich, meer dan 1000 stuks vee en paarden voor zich uitdrijvende. Bij deze schermutseling werd de kornet *Bogomolets* door een lanssteek licht gekwetst. — Te rekenen naar de rapporten der geallieerden, is dit verhaal niet van overdrijving vrij te pleiten.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 Nov. Z. M. de koning is den 28 Oct. van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— Den 1 November is Z. K. H. prins *Frederik* van HD. buitenlandsche reis op het huis de *Paatw* aangekomen. H. K. H. de prinses, benevens prinses *Maria*, zullen alsnog eenigen tijd de Berlijn verblijven. Van hare komst herwaarts en het vertrek van Z. K. H. om HD. af te halen, is nog niets met zekerheid bekend.

— Z. D. H. de hertog *Bernard van Saxon-Weimar Eisenach* is in deze residentie aangekomen. Z. D. H. heeft zijn intrek genomen in zijn hotel in het korte Voorhout.

— De minister van oorlog wordt in de helft dezer maand uit Aken terug verwacht. De minister van marine is bereids van zijne inspectiereis, in de residentie geretourneerd.

— Den 12 November aanstaande zal van Harderwijk vertrekken, om op den 13 daaraanvolgende, op stroom voor Rotterdam, over te gaan aan boord van het schip *Palembang*, gezagvoerder *J. Hoekstra*, bestemd naar de Oost Indie, een detachement sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den, van verlof naar Java terugkeerenden kapitein der infanterie *W. J. Heisterkamp*, medegeleider de 2 luitenant der infanterie *W. F. K. R. Weber*, benevens de officieren van gezondheid 3 klasse *J. A. James*, *L. O. de Visser* en *J. M. C. C. Le Rutte*.

— Dezer dagen heeft te Loosduinen eene vreeselijke misdaad, een vadermoord plaats gehad, die men verhaalt dat zich volgenderwijze zou hebben toegedragen: vader en zoon te Scheveningen woonachtig, werkten met andere personen van laatstgemeld dorp, aan de zeeveringen bij Loosduinen. Ten gevolge van den fellen regen, had men het werk gestaakt en schijnt men zich alstoen in een keet met jeneverdrinken bezig te hebben gehouden. Tusschen vader en zoon, die beschonken waren, twist ontstaan zijnde, moeten beiden naar buiten gegaan zijn om te vechten. Nadat zulks eene poos geduurd had, wilde de vader zich van zijn spade bedienen. De zoon dit bemerkende, moet een mes te voorschijn gehaald hebben en daarmede zijn vader twee wonden in de buik hebben toegebracht, welke dezen levensloos deden nederzigen. De naam van den verslagene is *Aris Koning*, een man, die al 't geen hij verdiende aan den drank besteedde, op den duur meer beschonken dan nachteren en in dien staat voornamelijk zeer twistziek was, die dan ook eene groote menigte vonnissen ten zijnen laste had. De zoon is een jongeling van 26 jaren, die zich ook wel eens aan het misbruik van sterken drank te buiten ging en alsdan in eenen staat van opgewondenheid verkeerde die aan razernij grensde. Bij is gisteren naar 's Hage gebracht, en in het huis van burgerlijke en militaire verzekering opgesloten. Men verneemt nog dat Koning ruim vijftig jaren oud was. Hij was gehuwd, doch sedert tien jaren van zijne vrouw en kinderen verwijderd en van eerstgemelde van tafel en bed gescheiden.

De vrouw heeft steeds als eene ijverige huismoeder alleen voor het gezin de kost moeten verdienen. Koning heeft zich, zoo verzekert men, nooit om zijn gezin bekreund, en gedurende den tijd dat hij met zijne vrouw nog huisde, altijd alles aan den jenever prijs gegeven. Dat zijn de geruchten die in omloop zijn. De justitie heeft dadelijk een naauwkeurig onderzoek ingesteld. Meerdere bijzonderheden zullen uit het verdere onderzoek der zaak blijken.

— Te 's Hertogenbosch is *Maria Peeter Rooijackers*, zonder beroep, weduwe van *Anthonius van Uden*, in den hoogen ouderdom van 100 jaren overleden. Zij behield tot het laatste het volle genot harer zintuigen en eene goede gezondheid.

— Dezer dagen stierf de heer *Merrebach*, apothecar en side chirurgijn in het huis van correctie te Hoorn, nalatende eene arme weduwe met 7 nog jonge kinderen. De gevangenen in gemeld huis, de vriendelijke behandeling des overledenen gedachtig, en zijne diensten hun gedurende 22 jaren bewezen, waarderende, bragten door vrijwillige bijdragen, uit eigen beweging, eene aanzienlijke som, men meent tusschen de 70 en 80 gulden, bijeen, om dit de arme weduwe aan te bieden, in hare behoeftige omstandigheden, als een blijk van welwillende herinnering aan de vriendelijke en menschelijke behandeling des waardigen overledenen. Of deze gift door de weduwe aangenomen is en of de commissie van administratie, benevens de heer kommandant die mag goedkeuren, is nog onbekend. Het feit strekt, altijd tot bewijs van goede dankbaarheid; te meer, wanneer men den doorgaans armoedigen staat der gevangenen in acht neemt, en daarbij voegt hunne geringe verdiensten en de duurte der middelen in de cantine. De meeste deden dan ook hunne gift afschrijven of willen die op hunne nitgangkas doen afschrijven.

ENGELAND.

In de *Morning-Post* leest men het volgende berigt uit Plymouth:

In de oude gevangnissen van *Milbay* zijn thans 746 Russische krijgsgevangenen, daaronder begrepen de vrouwen en kinderen. De meesten hunner belijden het Grieksche geloof, en aanstaanden Zaterdag wordt uit Londen een Grieksch priester verwacht, om hun den troost der godsdienst te brengen. Er bevinden zich 51 Poolsche joden onder, benevens vier vrouwen en een kind, tot dezen behoorende. Het zijn lieden die gaarne werkzaam schijnen te zijn, want reeds ziet men ze als kleermakers, schoenmakers, enz. ijverig arbeiden. De rabbijn van Plymouth heeft hen reeds eenige malen bezocht, en eene inschrijving onder hunne in die stad wonende geloofsgenooten heeft genoegzame gelden opgeleverd, om hun vleesch en andere noodwendigheden te verschaffen.

Het aantal Polen is 200, bijna allen roomsch-catholiek. Een hunner is een Poolsch edelman, die wgens deelname aan de omwenteling van 1831 was gedegradeerd. Hij werd van zijne bezittingen beroofd en tot gebrek gebracht. Later werd hij organist bij zijne geloofsgenooten en ook, voor zoo veel hij daartoe in staat was, hun geestelijke herder. Aan eenige Polen te Plymouth woonachtig heeft hij verhaald, dat zijne cameraden en hij groote behoefte hadden aan het bezoek eens geestelijken, omdat zij gedurende twee jaren zonder den troost der godsdienst waren gebleven, en de keizer overigens slechts eenmaal 's jaars hen door een priester laat bezoeken. Bedoelde organist is een zeer beschaafd man, die behalve zijne moedertaal, duitseh,

latijn en een weinig fransch spreekt. Een Donsche kozak heeft bijzonder onze aandacht getrokken. Hij is een gespierd man en flink soldaat.

De Polen zeiden ons, dat keizer *Nicolaas* hen gedwongen had hun hoofdhaar van achteren weg te snijden, terwijl de kozakken lang haar mogen dragen. Dit scheen hun zeer hinderlijk te zijn. Zij toonden zich zeer tevreden onder ons, en de gevangengehouden verzekerde ons, dat verscheidene hunner reeds er van gesproken hadden, hun verblijf in Engeland na den oorlog te verlengen, als dit mogelijk was. Een der Polen had verzocht, dat als keizer *Nicolaas* hem mogt teruggeischen, men achter zijn naam het woord *doad* zou zetten.

De Russen zijn met geheel andere gevoelens beziel, en hun schijnt het verblijf in Engeland op verre na zoo niet te bevallen als aan de Polen. Bijna allen zijn zonder knevels, en de meesten hunner zijn door de kinderpokken geschonden, hetgeen bewijst dat de vaccine een dier trekken van barbaarschheid is, waarvoor de Russische beschaving zich zorgvuldig in acht neemt.

Londen, 23 Oct. Men zegt dat een kapitein, van zeer hooge geboorte, kommandant van een linienschip in de Oostzee, binnen kort ter zake van insubordinatie voor een krijgsgaad zal te regt staan.

— De admiraliteit heeft van dr. *Rae*, die gisteren te Deal aankwam van zijne onderzoeksreis op de Bothnische kust, het droevige berigt ontvangen, dat volgens het verhaal van eenen Eskimo in *Pelly Bay*, sir *John Franklin* en zijne togtgenooten in Mei 1850 van gebrek zijn omgekomen. De Eskimo berigte het volgende van andere Eskimos gehoord te hebben.

In de lente van 1850 waren omstreeks 40 blanken gezien geworden, die hunne boot voortlepten in gezelschap van eenige Eskimos, die zeehonden schoten op de noordkust van *King Williamsland*. Niemand der blanken verstond hunne taal, doch zij gaven door teekenen te verstaan, dat hunne schepen door het ijs waren verbrijzeld en dat zij thans een streek opzochten alwaar rendieren waren te schieten. Later in hetzelfde jaargelide, doch voor dat het ijs losraakte, vond men dertig lijken op het vaste land en vijf op een eiland, eene dagreize ten n. w. van een grooten stroom (hoogstwaarschijnlijk de *Back's* groote *Visch-Rivier* (door de Eskimos *Oot-ko-li-ca-lik* genaamd).

• Eenige der lijken waren begraven, sommigen vond men in tenten, anderen onder eene boot, die als een schutsel omgekeerd lag en de overige lagen verspreid in alle rigtingen. Een der ligehamen was nog voorzien van een teleskoop en een geweer met dubbelen loop. Men is wel genoodzaakte te veronderstellen, dat honger de laatstlevenden tot een kannibalen-voedsel gedreven heeft, te oordeelen naar den verminkten toestand der lijken. Er scheen eene groote menigte van kruid en lood overgebleven te zijn.

Londen, 30 Oct. De Russische officieren en cadetten, die in Engeland op hun woord van eer krijgsgevangen zijn, hebben verlof gekregen te Londen te komen. In de straten dezer stad ontmoet men thans de Russische uniform. De Russische officieren, ontsaangen ongeveer f 30.— wekelijks voor hun onderhoud van het Engelsche gouvernement, en indien zij gehuwd zijn ruim f 50.—

— Eergisteren bezochten 36,420 personen het glazen gebouw te *Sydenham*, om de muziek te hooren der Fransche gudes en der Engelsche regementen, welke ten voordeele der gewonde soldaten in de *Levant* en hunne betrekkingen speelden. De ontvangst bedroeg £st. 1821 (f 21,850).

— De muziek der Fransche gudes speelde Zaterdag weder in het glazen paleis te *Sydenham*, ten voordeele der gewonden van het leger. De opbrengst viel echter niet best uit. Daar de toegangsprijs de gewone, namelijk 5 shillings was, kwamen er slechts 4000 hoorders, waarvan de helft van kaarten voor het geheele seizoen voorzien was.

— De Russische krijgsgevangenen te *Lewes* gaat het beter dan hunne landgenooten in de Krim. Dagelijks worden zij bezocht door 400 à 500 badgasten uit *Brighthelmton*, die hun hunner handenarbeid meest uit hout gesneden voorwerpen, tot hooge prijzen afkopen.

— De *Morning Chronicle* deelt eene dépêche mede uit *Weenen* dd. 6 dezer, voorkomende in de *O. D. Post*, volgens welke in Oostenrijk eene nieuwe ligting van 100,000 man zal plaats vinden. Ook zijn er bestellingen gedaan voor een grooten aankoop van paarden. Verder spreekt men van eene overeenkomst tusschen Oostenrijk en Beieren, waarbij onder anderen zou bepaald zijn de 20,000 Beijerschen de Oostenrijksche troepen in het Noorden van *Italië* zullen vervangen.

Hetzelfde dagblad deelt ook eene dépêche mede uit *Odessa*, dd. 28 Oct. volgens welke prins *Menchikoff* niet meer dan 45,000 man ter zijner beschikking heeft. Alleen de 12 divisie van het 4 legerkorps bevindt zich met *Liprandi* te *Baktachisarai*. De divisien *Pogoff* en *Lanskoë* hebben eerst den 23 October haren marsch van *Bessarabie* naar de Krim begonnen. *Omar-pacha* is verplicht geweest om 30,000 man reserve-troepen naar *Varna* te zenden. Hij heeft zijne operatie-ontwerpen op den *Beneden-Donau* opgegeven en thans zijn hoofdkwartier te *Schumla* gevestigd.

Volgens de laatste berigten zouden de Russen niet meer dan 50,000 man in de *Dobrudscha* hebben.

— Men zegt thans dat den 17den November stellig bepaald is als de dag waarop de Fransche keizer en zijne gemalin, een bezoek aan de koningin zullen brengen. Aanstaanden zomer zou de koningin een tegenbezoek afleggen te *Parijs*, en aldaar de tentoonstelling bijwonen of welligt openen. Dit laatste is nu slechts een on dit, maar een zeer waarschijnlijk on dit, wanneer het eerstgemelde bezoek al zijn gebracht. — De krijgsgaad die over kapt. sir *Edward Belcher* belegd was, betrekkelijk zijnen togt naar de Noordpool, heeft de officieren die onder hem dienden eervol vrijgesproken, en hun den degen doen overhandigen met eene vleijende toespraak, kapt. *Belcher* echter werd eenvoudig vrijgesproken en ontving zijnen degen terug, zonder eenige toespraak. De hoofdkwestie liep over het verlaten der schepen *Investigator* en *Pioneer*.

— Er schijnt geen twijfel meer te bestaan aan het voornemen der geallieerden om bres te schieten, door vereeniging van onweerstaanbare krachten op een gegeven punt, en alsdan stormenderhand te werk te gaan.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,

van Zaterdag 30 December 1854, No. 104.

Het welslagen der overmeestering van de Alma-hoogten, de niet zeer hooge muur van Sebastopol, het gevorderde jaargetijde, enz., hebben, volgens brieven uit het Engelsche kamp, aan generaal *Brown*, die de troepen aanvoerde, een bijzonder verlangen ingeboezemd, om een dergelijk feit te herhalen; doch lord *Raglan* zal zonder twijfel meer bezadigd handelen. De vesting is sterker voorzien van kanon en meer beschermd van de zijde der aantasting dan men eerst vermoedde, en is men zonder kennis van mijnen of bedekte werken die er aanwezig zijn. — Hoe groot het verlies der geallieerden geweest zou zijn, door andere oorzaken dan de vijandelijke kogels, indien het weder niet opmerkelijk gunstig geweest ware, laat zich berekenen naar de bittere klachten, welke uit het leger ontvangen worden over het volslagen gebrek aan tenten, ambulances, en aan de onmisbare verzorging der gekwetsten bij de Engelschen, waarvan de meesten twee dagen na den slag, in de open lucht zonder hulp zijn blijven liggen, met geen ander beschutsel dan een deken. Water was er niet, en hun geroep om een dronk water en om bijstand bleef in de duisternis van den nacht zonder antwoord, want lantaarns waren er niet te vinden. De schrijver dezer bijzonderheden is zoo verontwaardigd, dat hij de Russen prijst over de inrigting hunner ambulances, en een onderzoek aangaande het slechte beheer aanbeveelt. Wanneer men bedenkt, dat bovendien de cholera nog steeds hevig schijnt te woeden, kan het geene verwondering baren dat één regiment, sterk 900 man, door gesneuvelden, gewonden en zieken tot op 347 gesmolten is. Zoo noodlottig was de invloed der cholera, dat op 25 September 23 man van verschillende corporsen aan het strand der mond van de Belbeck begraven werden, zijnde op weg naar boord van het schip, dat hen opnemen zoude. Verscheidene officieren en de geestelijken van de 3de divisie behoorden onder de menigte van slagtoffers. De *Times* bevestigde Zaterdag de treurige bijzonderheden van de verwoesting door de ziekte aangerigt, en de bewering van een correspondent, dat het voorregt van gunstig weder alleen verhoede, dat de helft van het Engelsche leger niet buiten gevecht werd gesteld, zal wel niet overdreven zijn.

BELGIE.

De correctionele regtbank te Brussel heeft uitspraak gedaan in de zaak, bijgenaamd die der helse machine, waarvan reeds is melding gemaakt. Drie der bij deze zaak betrokken personen, namelijk *Sanders*, *Magen* en *Brunet de l'Argentiére*, zijn veroordeeld ieder tot eene gevangenisstraf van zes maanden en in de kosten. Daarentegen werden de aangeklaagden *Fourdin* en *van der Elst* vrijgesproken. De procureur des Konings heeft van dit laatste gedeelte van het vonnis appel aangezet. De heer *Brunet de l'Argentiére* zal van het vonnis appel aantekenen, de heer *Sanders* zal er in berusten.

Dezer dagen is in de gemeente *Buvrinnes* (Hennepuwen) het volgende huwelijk gesloten: de bruidspaar telde 72 en de bruid 78 jaren, en de echtelieden hadden reeds 53 jaren gevrijd.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Nov. De berichten van het oorlogstooneel moeten niet zeer geruststellend zijn. Lord *Cowley*, Engelsch gezant alhier, heeft nog gisteren openlijk zijnen twijfel aan den dag gelegd over het veroveren van Sebastopol in den loop van dit jaar. De keizer drukt zich wel is waar, in meer hoopvolle bewoordingen uit, maar zijn zorgwekkend gelaat is in tegenspraak met zijne woorden. De jagtpartijen kan men gedurende dit jaar ook als opgegeven beschouwen, hoewel daartoe te Fontainebleau de noodige toebereidselen gemaakt worden.

Geruchten, die reeds gisteren in omloop waren nopens eene verandering in de Oostenrijksche politiek, worden den door eene dépêche van generaal *Letang* bevestigd. De brieven uit Constantinopel van den 28 zijn nog niet uitgegeven. De laatst bekende liepen tot den 28. Het conflict tusschen den Amerikaanschen gezant en Fransche regering is, zooals reeds vroeger gemeld, als zoodanig uit den weg geruimd. Uit deze diplomatieke kwestie schijnt echter thans eene persoonlijke te voorschijn te treden. De heer *Sould*, wiens persoonlijkheid onze minister van buitenlandsche zaken in zijne verzeerde aangelegenheid gevoerde correspondentie steeds uitenspel heeft gelaten, moet aan den heer *Droin de Huys* eenen zoo bitteren brief geschreven hebben, dat voornemens is hem eene uitdaging te zenden, doch of hij hem heden den keizer daartoe vergunning geven, althans zoo verhaalt de minister zelf. Lord *Palmerston* wordt den 10 dezer verwacht en zal zich met het hof naar Fontainebleau begeven.

De koningin van Engeland heeft onzen gezant te Londen, den graaf *Walswki*, verzocht aan de weduwe van den maarschalk *de St. Arnaud* hare deelneming te betuigen over het verlies, dat zij geleden heeft.

De vorige week hebben de beambten der douane te Seyssel twee wagens op de Fransche grenzen aangehouden, die beladen waren met aarden potten, welke onder eene laag boter buskruid bevatten, dat men aldus trachtte binnen te smokkelen.

De *Salut Public* van Lyon deelt mede, dat het voorbeeld van miss *Nightingale* te Londen in Frankrijk navolging gevonden heeft. De weduwe *Teillard* en hare zuster hebben zich namelijk van Lyon naar Marseille begeven, ten einde zich van daar naar het tooneel des oorlogs te begeven en er de zieken en gewonden te verzorgen. Beide vrouwen bezitten genoegzame middelen om onafhankelijk te leven, hetgeen hare daad te lofwaardiger maakt.

Wij hebben reeds gemeld, dat de maarschalk *St. Arnaud*, na de zege bij de Alma, zijn toestand voelde verergeren, en dat hij tot herstel zich naar Therapia

wilde begeven, doch op de reis is overleden aan de cholera en eene hartaderbreuk. Wij deelen hier nog eenige bijzonderheden mede omtrent zijne laatste oogenblikken:

Den dag na den slag van Alma, toen de maarschalk twaalf uren te paard bleef en eene bovenmenselijke energie en bedrijvigheid aan den dag legde, gevoelde hij zich doodlijk angetast. Hij besloot dus zich aan boord der *Bertholet* in te schepen. Aanvankelijk gevoelde hij zich iets beter, hetgeen dus eenige hoop gaf, doch het was die kortstondige beterschap, die den dood gewoonlijk voorafgaat, want drie uren later gaf hij den geest, te midden van zijn staf, die hem had vergezeld. Men heeft bevonden dat hij gestorven is aan de cholera en eene slagaderbreuk aan het hart. Men plaatste zijn lijk in de kapel der Fransche ambassade te Therapia. Den volgenden dag wilde de echtgenoot van den maarschalk zich derwaarts begeven, om hem nog eenmaal te zien. Het was een aandoenlijk tooneel. Daar het bloed den maarschalk uit den neus liep, riep zij uit: „Hij is niet dood, want hij bloedt nog!” en zij viel onmagtig in de armen van een kolonel, die haar had vergezeld. Matrozen van de *Belle Poule*, die den geheelen nacht gewaakt hadden, zeiden mij, dat zij als kinderen geweest hadden. De maarschalk was naar de kapel overgebracht op het bed waarop hij gestorven was, alleenlijk had men hem bedekt met eene drie-kleurige vlag. Den 1sten werd zijn lijk gebalsemd en den 2den werd eene plegtige lijkdienst gehouden, die bijgewoond werd door het personeel der ambassade, en de états-majors der oorlogstoomboten, die zich te Therapia bevonden. Den volgenden dag is het lijk naar Frankrijk vervoerd, te Marseille met alle aan zijn rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen, en eindelijk te Parijs aangebragt en in de kerk der Invaliden bijgezet. De optocht was allezins prachtig. Alle troepen vereenigden zich aan het station van den Lyonschen spoorweg. Vooraftgegaan door de aangewezen troepen, volgde de lijkwagen, omringd door de divisie-generaals *Korte*, *Regnault de St. Jean d'Angely*, *Levasseur* en *de la Rue*, te paard gezeten en de slippen van het lijkkleed houdende. Achter den lijkwagen volgden twee rijtuigen des keizers, in het eerste waarvan de groot-ceremoniemeester, de adjudant-generaal van het paleis en een ordonnans-officier waren gezeten, terwijl zich in het tweede twee aide-de-camps en een ordonnans-officier des keizers bevonden. Daarop volgde het rijtuig van den opperslalmeeester van Z. M. Aan het hek van het hotel der Invaliden gekomen, hebben de troepen voorbij den lijkwagen gedefileerd; daarna is het lijk door den gouverneur der Invaliden ontvangen en door een decorreerde onder-officier in de kerk gedragen. D-voor het altaar geplaatste catafalk werd omringd door den gezant van Engeland, den maarschalk *Magnan*, den admiraal *de Mackau* en den generaal *de Lawoestine*, die de slippen van het lijkkleed hielden met de vier bovengenoemde staf-officiëren. De te vieren lijkdienst werd bijgewoond door de ministers, de voorzitters van den senaat, van het wetgevend lichaam en van den staatsraad, en de deputatiën van de genoemde staatslichamen, enz. Een salvo van dertien kanonschoten werd gelost door eene op het plein der Bastille geplaatste batterij, toen de lijkwagen het stationsgebouw verliet. Drie salvo's, ieder van dertien schoten, werden gelost door eene batterij op de Rade van Oran, die omtrent bij het aankomen van den lijkwagen aan het hotel der Invaliden, de tweede bij het eindigen der dienst en de derde bij het nederlaten van het lijk in den grafelder der kerk. Op dat teeken hebben de troepen de wapens gepresenteerd. Bij de begrafenisplechtigheid was eene deputatie van Engelsche generaals en hoofd-officiëren, en ook de Sardijnische generaal *de la Marmora* tegenwoordig.

De *Moniteur de l'Armée* deelt het volgende niet onbelangrijke feit mede: Bij een der uitvallen van het garnizoen van Sebastopol werd de heer *Dampierre*, een Fransch officier, door de Russische cavallerie gevangen genomen. De heer *Dampierre* verzocht aan een Russisch hoofd officier naar het Fransche kamp eenig bericht te willen zenden, ten einde zijne vrienden gerust te stellen. De Russische officier zeide hem daarop edelmoedigheid, dat zoo hij zijn woord van eer wilde geven van terug te komen, hij hem veroorloofde zelf naar het kamp te gaan. Het is wel niet noodig te zeggen dat de heer *Dampierre* dit aanbod aannam en stiptelijk zijn woord hield.

DUITSCHLAND.

De krooning van den keizer van Oostenrijk, die dit jaar zou geschieden, is uitgesteld tot het voorjaar van 1855. — Het aan den baron *Leytam* verleende ontslag als Oostenrijksch gezant te Athene staat, naar men van goederhand verneemt, in verband met de politieke omstandigheden van Griekenland, en moet hoofdzakelijk een gevolg zijn van geschillen, gerezen tusschen genoemden gezant en den vertegenwoordiger van Frankrijk bij het Helleensche hof.

De *Weener Lloyd* is in geheel het koninkrijk Saksen verboden. Dit verbod is een gevolg van de mededeeling van een artikel in genoemd blad, over een brief van den Saxischen minister *von Beust* aan lord *Clarendon*, over de Duitsche politiek in de Oostenrijksche kwestie, welk artikel zeer bitter, waarheden behelst, die aan ieen tijd herinnerden, die voor Saksen en zijn vorstenhuis tot de treurigsten behoort.

Baden. — Aan den aartsbischop van Freiburg is officieel mededeeling gedaan van het besluit van den regent-groothertog, waarbij de legden den prelaat ingestelde regterlijke vervolging wordt opgeheven en nietig verklaard. De aartsbischop heeft geweigerd het proces-verbaal te teekenen, omdat hij in het besluit des groothertogs geene genade van den soeverein, maar eene daad van billijkheid ziet.

Weenen, 24 Oct. De tijding van den aanvang van het bombardement van Sebastopol is volkomen bevestigd. De bezetting van Weenen heeft bevel ontvangen om in acht en veertig uren machtsvaardig te zijn. Aanstaaenden Donderdag, 28 Oct., zal al het overige van het Oostenrijksche leger op moet van oorlog worden gebragt.

— Onlangs werd door een Duitsch dagblad berigt, dat de Spaansche geestelijkheid zich tot het cabinet van

Weenen heeft gewend, met verzoek dat dit cabinet zijne tusschenkomst zou doen gelden bij de Spaansche regering, ter voorkoming van de uitvoering der te Madrid besloten maatregelen betrekkelijk de kerkelijke aangelegenheden. Dit berigt wordt thans volkomen bevestigd, het Oostenrijksche cabinet is echter ongeneigd om aan het aanzoek gevolg te geven. — Commodore *Perry*, bevelhebber van het naar Japan gezonden Noord-Amerikaansch escader, is den 25 Oct. met de stoomboot *Bombay* te Triest aangekomen.

Berlijn, 24 Oct. Het is thans zeker, dat de prins van Pruisen niet naar Weenen zal vertrekken. Hij keert naar de Rijnprovinciën terug. Men legt dit tweeledig uit: of de prins wil zich volstrekt buiten alle staatkundige bemoeijingen houden, of hij verlangt bepaald dat Pruisen zich bij de westersche mogendheden aansluit.

— De uit Engeland ontvangen tijding, dat maatregelen moeten genomen worden om den onzijdigen handel met Rusland, die door tusschenkomst van Pruisen te Memel wordt gedreven, te beletten, heeft te Berlijn een zeer pijnlijken indruk gemaakt, omdat men, en misschien niet ten onregte, daarin het begin eener vijandige gezindheid tegen Pruisen zelf ziet.

Munchen, 22 Oct. In de militaire kringen lezer stad wordt gesproken van eene op handen zijnde mobilverklaring van een deel des beijerschen leger met het doel om Oostenrijk te ondersteunen.

Frankfurt, 6 Nov. Baron *Brunow*, vroeger sche gezant te Londen, en die sedert te Darmstadt aan andere Duitsche hoven vertoefde, is plotseling St. Petersburg ontboden. Naar men van goed verneemt, zal de Russische regering gedurende den op handen zijnden winter, ter bevordering van hare oogmerken, eene groote diplomatieke bedrijvigheid, bijzonder in Duitschland, ontwikkelen.

— Het aankopen van remonte-paarden, dat reeds sedert langen tijd in Oostenrijk geschorst was, is, op bevel uit Weenen weder in alle deelen des rijks hervat. Ook is voor eenige dagen een tweede, volledig ingerigt veld-lazareth naar Gallicië gezonden; het zal onmiddellijk gevolgd worden door groote hoeveelheden krijgsbehoefden. De troepen-zendingen naar Zevenbergen zijn mede weder begonnen; zij zijn voornamelijk bestemd, om de Oostenrijksche magt in de Vorstendommen te vermeerderen.

— De Oostenrijksche veldtuigmeester graaf *Wimpff* bezoekt thans onderscheidene Duitsche hoven, om als deze mededeelingen te doen over de door Oostenrijk gevolgd wordende politiek.

— De krijgstraad, tot wiens bijwoning generaal *Hess* naar Weenen is ontboden, houdt dagelijks zittingen, onder presidium van den keizer. Reeds heeft hij gemeld dat er verschillende geruchten in omloop zijn, als o. a. betreffende de mobilverklaring van 6de legercorps in Italië, doch nog niets is dienaangaande met zekerheid bekend; alleen meent men te weten eene nieuwe licting van 100.000 man eerstdaags worden uitgeschreven.

— De *Weener Presse* bevat het volgende „van een goed onderrigte zijde” ontvangen berigt uit Berlijn: Eene toenadering van Pruisen tot Oostenrijk is op handen. De heer *von der Pfedten* heeft de juist niet gemakkelijke taak op zich genomen, het verschil van meening tusschen de beide cabinetten uit den weg te ruimen. Pruisen eischt voor de offers, die het in geval van een oorlog met Rusland zou moeten brengen, zekere schadeloosstelling. Het verlangt dat in dat geval zijne magt aan de Oostzee uitgebreid worde, en stelt als *conditio sine qua non*, dat Polen blijve in den toestand waarin dat land zich tegenwoordig bevindt. Dat deze voorwaarden door Oostenrijk alleen niet kunnen worden behandeld, spreekt van zelf, en derhalve is het meer dan waarschijnlijk dat Pruisen ook met de Westersche mogendheden over deze punten onderhandelingen heeft aangeknoopt. Hierdoor kan ook worden opgehelderd het in de jongste dagen herhaald berigt, dat Pruisen met Frankrijk en Engeland onderhandelt.

DENEMARKEN.

Het adres van wantrouwen tegen de regering, dat het Folkething met 90 stemmen tegen 1 besloten heeft aan den koning te overhandigen, bevat o. a. de volgende zinsneden, waaruit genoegzaam de geest van dat stuk is op te maken:

„Het Deensche volk, allergenadigste koning! heeft een levendig en ouwrikbaar besef van zijn regt, om ook in de regeling van al de aangelegenheden der monarchie zich uitsluitend te houden aan de grondslagen der constitutie en der vertegenwoordiging, waarop onze bestaande staatsinstelling berust, en geen Deensche rijksdag zal derhalve ooit de aanspraak laten varen, dat het orgaan, aan hetwelk al de aangelegenheden der monarchie moeten worden toevertrouwd, met eene beslissende magt, zoowel met betrekking tot de huishouding van staat als tot alle wetten ten aanzien van al deze aangelegenheden worde toegerust, en dat bedoeld orgaan zoo worden samengesteld, dat het eene werkelijke vertegenwoordiging des volks zij, zoodat vooral het element, dat door's konings keuze daarin gebragt wordt, geene onevenredig sterke erlange. Maar afgescheiden van deze aanspraak, welke door geen Deenschen rijksdag kan worden opgegeven, zal U. M. bij den rijksdag de grootste bereidvaardigheid aantreffen, om elken stap te doen, die het ontstaan van de algeheele grondwet voor het rijk kan gemakkelijk maken en bevorderen. Daarom zijn wij ook des te meer overtuigd, dat U. M. geenszins het oot zal leenen aan raadgevingen, die ten doel hebben den band van overeenstemming tusschen koning en volk, door welken band onze staatsinstelling is geboren en bevestigd, daardoor te verbreken, dat aan het met de grondwet verbonden voorbehoud eene uitlegging wordt gegeven, die geheel in strijd zou zijn met de ware beteekenis van dat voorbehoud, hetgeen ook erkend is door Ur. Ms. raad van state, in de verklaring welke, bij de mededeeling van H. D. kennisgeving van 28 Januarij 1852 en op verlangen van het Folkething, tot geruststelling en zekerheid van den rijksdag, werd afgelegd.”

ZWEDEN en NOORWEGEN.

De nationale najver tusschen Zweden en Noorwegen

is bekend. Hoewel de beide staten onder één sceptor vereenigd zijn, blijft die nauwer steeds bestaan. Vooral is, sedert den aanvang der crisis van het Oosten, meer dan een bewijs daarvan geleverd. Men herinnere zich slechts, dat de Noorweegsche rijksdag onbewimpeld geweigerd heeft aan de regering de subsidiën te verleenen, welke zij eischte om hare gewapende onzijdigheid te handhaven, en dat de buitengewone kosten, daartoe benoedigd, alleen door Zweden zijn en nog worden gedragen. Tegenover de ernstige gebeurtenissen, die plaats gehad hebben en, naar het zich laat aanzien, nog veel ernstiger zullen herhaald worden in het aanstaande voorjaar, in de nabijheid der twee groote afdeelingen van het Scandinavisch koninkrijk, verklaart de openbare meening zich meer en meer duidelijk tegen de volkomen lijdelijke en negatieve houding, welke Noorwegen heeft aangenomen bij de mogelijke oorlogsgebeurtenissen, tot deelneming waaraan de twee landen zullen kunnen worden geroepen. Welligt was het om de Zweedsche gemoederen te bevredigen, dat koning *Oscar*, gebruik makende van zijn veto, geweigerd heeft verscheidene wetten te bekrachtigen, waartoe de Noorweegsche rijksdag het initiatief had genomen en welke die vergadering had vastgesteld. Daar echter de koning, krachtens de deperatische constitutie, die dat gedeelte des koninkrijks beheerscht, slechts een opschortend veto kan uitspreken, is het te verwachten dat de rijksdag, zoodra hij, inder vergadering, de bedoelde wetsontwerpen op nieuw beoedeling zal nemen en, om consequent te blijven niet nieuw vaststellen, waardoor te meer voedsel zal een v gegeven aan den najver, die de bevolkingen ring ide staten in spanning brengt.

De comité der vier afdeelingen van den Zweedschen rijksdag, in pleno vergaderd om te overwegen de door de regering in September jl. gedane aanvraag om een tweede subsidie, onvermijdelijk noodig om de kosten van wapening te land en ter zee te kunnen bestrijden, heeft na vele beraadslagingen de conclusie van het rapport aangenomen, strekkende tot inwilliging van het door de regering gedaan verzoek. Elke der vier afdeelingen (kamers of standen) van den rijksdag moet nu afzonderlijk deze conclusien in overweging nemen. Wat den adel en de geestelijkheid betreft, schijnt de regering van de meerderheid zeker te zijn, deze zullen echter het voorstel goedkeuren met dien verstande, dat deze tweede subsidie, even als de eerste, uitsluitend worde aangewend tot handhaving eener stipte onzijdigheid en niet tot deelneming, van welken aard ook, aan het tegenwoordigen oorlog. De burger- en de boerenschaar schijnen minder geneigd om der regering haren eids toe te staan.

Den 21 October is op een der openbare pleinen te Stockholm het standbeeld onthuld van *Birgel Jarls*, een der groote mannen uit den ouden tijd in Zweden geboren, en die in 1286 de hoofdstad des rijks stichtte. *Birgel Jarls* was het, die door de verspreiding van het christendom onder de op dat tijdstip nog half heidnische bevolking van Finland, deze groote landstreek aan zijn vaderland wist te hechten. — Aanstaande Zaterdag 4 Nov. zal, mede te Stockholm, met groot luister het standbeeld voor koning *Karel Jan* (Bertholotte) onthuld worden.

RUSLAND.

Brieven uit St. Petersburg melden, dat de grootvorst-tronopvolger eerlang naar Warschau vertrekken zal, om de garde te inspecteren. Het is nog onzeker of ook de keizer er komen zal. De grootvorsten *Michael* en *Nicolaas*, 's keizers jongste zoon, begeven zich naar het leger in Bessarabie; zij zijn bij de jongste wapenschenwing door den keizer in tegenwoordigheid der troepen plegtig gezegend. Het oogenblik, toen bij deze plegtigheid de 30,000 man troepen de hoofden ontblootten en knielden, was indrukwekkend.

De Russische *Hofzeitung* roept de uit de Oostzee vertrokken vloten der geallieerden het volgende vaarweld toe:

De veldtocht der onoverwinnelijke armada is voor dit jaar ten einde. Beloonde het wel de moeite, eene zoo schoone, magtige vloot, als de Engelsch-Fransche in de Finische Golf was, uit te rusten, om eenige weerloze kuststadjes te verbranden en eenige koopvaardijsschepen en booten op te brengen? Englands en Frankrijks finantiën schijnen in eenen zeer bloeienden toestand te verkeeren, anders hadden beide mogendheden de sommen, welke voor de uitgaven van een half jaar ten behoeve van de vloot noodig zijn, niet weggeworpen. De tijding van het verbranden der vloot bij Sinope joeg in Frankrijk en Engeland het bloed naar het hart. Waarom had de tijding van het innemen van Bomarsund niet dezelfde uitwerking? Eenvoudig daarom, dewijl voor Sinope de vijandelijke vloot onder de beschutting harer batterijen lag en vernield werd, terwijl bij Bomarsund 60 oorlogsschepen met 12,000 man landingstroepen een garnizoen van 2000 man overvielen! Was Bomarsund het doel der operatiën van onzen vijand, waarlijk dan moeten wij bekennen, dat hij dit doel op eene buitengewoon schitterende wijze heeft bereikt. Sic transit gloria mundi!

De *Weener Presse* bevat een brief uit St. Petersburg van 18 Oct., volgens welken graaf *Nesselrode* den vorigen dag een onderhoud met keizer *Nicolaas* te Gatchina had gehad en kort daarop eene nota aan den Russischen gezant te Berlijn had afgezonden, waarin het Russische cabinet te kennen geeft tot geenerlei concessie geneigd te zijn, zelfs al valt Sebastopol en gaat de Krim verloren, zal Rusland van zijne op de Oostersche verdragen steunende regten, geen enkelen stap terug treden. Rusland, zoude het in deze nota heeten, is de magtigste staat in het Oosten en zal zich als zoodanig in weerwil van de omstandigheden, handhaven; nog heeft het zijne hoofdmagt niet in het veld gebragt en de Westersche mogendheden hadden nog geene reden om secreteken aan te heffen.

In een over Perekop en Odessa ontvangen brief uit Sebastopol van 9 Oct. wordt te kennen gegeven, dat de bezetting besloten heeft eerder het uiterste te wagen, dan zich over te geven. Aan de bemanning van de vloot werd de eed afgenomen, om zich in het uiterste geval eerder in de lucht te laten springen, dan aan overgave te denken.

De gewone militaire berichtgever van het *Journal des Débats* geeft een breed verslag van de werken, welke

de zuidzijde van Sebastopol verdedigen, en tegen welke de aanval der geallieerden is gericht. De hoofdpunten zijn een gemetseld fort op eene hoogte, met eene zoodaarnaemde schietkat daar binnen, aan de rechterzijde, een zwaar fort in het midden, en zeer uitgebreide werken aan den rechter kant. Deze laatste worden door de Engelsen belegerd. De aanval der Franschen is tegen het fort aan de linkerzijde gericht. Van het oogenblik, dat beide deze aanvallen met een gelukkig gevolg bekrond worden, is de vesting, tusschen het kruisvuur der belegeraars, niet meer houdbaar. Deze hoofdpunten zijn door een gemetseld muur, van schietgaten voorzien, vereenigd, die op zich zelf weinig tegenstand schijnt te kunnen bieden. Maar daarachter hebben de Russen nog verdedigingswerken opgeworpen, waaraan steeds vijtig werd gearbeid, en waarvan met zwaar geschut, waaraan het hun niet scheen te ontbreken, over den muur op de belegeraars werd gevraagd, zoodat deze, om manschap te sparen, hunne loopgraven op een afstand van 1500 à 1800 metres hadden moeten openen. De berichtgever voegt er bij, dat, daar de vesting niet geblokkeerd is, de bezetting, indien zij het niet in de vesting kan houden, altijd gelegenheid kan vinden om naar den noordelijken oever over te steken. Wat dan kan gebeuren, wordt niet gemeld, maar het is wel vermoedelijk dat die noordelijke oever almede zwaar zal zijn gewapend, en dat door het vuur van die zijde Sebastopol ook voor de geallieerden onhoudbaar zal worden gemaakt.

De admiraal *Nachimoff*, die het opperbevel voert over Sebastopol, heeft in eene dag-order aan de troepen verklaard, tot het uiterste te willen strijden; de tamboers mogen geen gehoor geven aan het bevel tot parlementair-signalen. Levens heeft *Nachimoff* te kennen gegeven, dat elk recht heeft om hem dood te schieten als verrader, als hij van besluit mogt veranderen.

Men verzekert, dat de Russische gezant te Berlijn voor eenige dagen zich op de volgende wijze uitgelaten heeft: Wij verliezen Sebastopol en de vloot; de vloot kan hersteld worden en Sebastopol is de Krim niet, en de Krim Rusland niet.

Men begroot aldus de magt der Russen in de Krim: het garnizoen van Sebastopol met de bemanning der vloot 34,000; het korps van prins *Mentschikoff* 26,000; het hulpkorps van *Liprandi* 24,000 man en 25,000 man van *Osten Sacken*, te samen 109,000.

De *Noordsche by*, een Petersburgsch blad, deelt eene lijst mede van vrijwillige bijdragen, bijeengebragt door de ingezetenen van Taganrog en Rostok, en bestemd tot den aankoop van schepen, met het doel om ze te laten zinken, ten einde de straat *Kertsh* te verstoppelen, die van de Zwarte zee naar de zee van Azof leidt. Het bedrag der ingeschreven sommen is reeds meer dan f 250,000 hollandsch.

Naar het schijnt is de blokkade van de Russische havens in de Witte zee, ten gevolge der weersgesteldheid, reeds opgeheven. Althans een brief uit Archangel van den 18den meldt, dat die haven van de Engelsche kruisers was bevrijd, en de graanhandel zijnen gewonen loop hernam, die echter niet langer dan tot 10 November zal kunnen duren, op welk tijdstip gewoonlijk het ijs de scheepvaart komt beletten tot het midden van Mei. In de tweede helft van September zijn zeer vele onzijdige Noorweegsche schepen zich te Archangel van ladingen graan komen voorzien, en het schijnt niet dat de Engelsche kruisers den handel in die voedingsmiddelen hebben kunnen of willen belemmeren.

ZWITSERLAND.

Het hof van assises (canton Bern) heeft dezer dagen een 12jarigen knaap tot 10jarige gevangenzetting veroordeeld, omdat hij, ten einde niet naar school te moeten gaan, het schoolgebouw in brand gestoken had, waardoor dit en nog vier andere huizen eene prooi der vlammen was geworden; vervolgens stak hij het huis zijns vaders en eenige dagen daarna dat zijns ooms in brand.

Uit Bern schrijft men, dat gedane onderzoekingen van deskundigen aankondigen, dat eerlang de ijzermijnen in het Fransche Jura-gebergte geheel uitgeput zullen zijn. Dit zoude een harde slag zijn voor een gedeelte van het canton. De ijzer-productie in de Jura houdt tegenwoordig de Franschen bezig, welke gezamenlijk jaarlijks 180,000 à 200,000 centimeters ijzer leveren, eene waarde van 4 miljoen frs. vertegenwoordigende.

SPANJE.

In Spanje blijft de toestand steeds zeer onbestemd. De verkiezingen houden uitsluitend de aandacht thans bezig. De uitslag is nog onbekend. Onder het ministerie heerscht groote oneenigheid ter zake der nieuwe aan de Cortes aan te bieden constitutie. De Koningin schijnt nog steeds geneigd te blijven tot abdiceren. Het manifest der Koningin *Maria Christina*, waarbij zij de tegen haar uitgebragte beschuldigingen wederlegt, heeft veel opzien verwekt; ook het manifest van den pretendent, graaf *de Montemolin*. De Carlisten heffen weder het hoofd op, in schijnen hoop te voeden op de verwezenlijking hunner plannen.

Het leger zal volgens het cadar bij de begroting vastgesteld, bestaan uit 46,000 man infanterie, 10,500 man artillerie, 2,400 man genie, 11,000 man cavallerie, tezamen 70,000; hieronder is niet begrepen de burgerwacht.

Bijzondere brieven uit Madrid melden, dat de Koningin van Spanje op den duur in zeer zaarmoedigen gemoedstoestand verkeert, wat door sommigen aan hare briefwisseling met de Koningin-moeder wordt toegeschreven; herhaaldelijk moet zij haar verlangen reeds hebben kenbaar gemaakt om de kroon te laten varen en zich uit Spanje te verwijderen; zoo zou zij nog dezer dagen tot eene harer staatsdames gezegd hebben: waarom wil men mij verplichten hier te blijven tegen den wil van een volk, dat, verre van mij te minnen, mij van zich afstoot, mij welligt in het binnenste des harten bedreigt? Men late mij buitenlands eene rust gaan zoeken, welke ik hier niet kan vinden. En wie weet of het mij niet opgelegd is de *Lodewijk XVI* van Spanje te zijn? Men voedt de hoop, dat *Isabella II* na de opening der Cortes weder nieuwen moed zal vatten, wanneer het haar blijkt dat de meerderheid gestemd is

voor monarchale instellingen en voor de regerende dynastie; de blijken van gehechtheid, welke zij alsdan zal ontvangen, zullen haar, naar men hoopt, wel weder doen afzien van het voornemen om afstand te doen van den troon.

Vershil van gevoelen in den boezem van het ministerie en zeer mogelijke cabinets-wijzigingen nog vóór de zamenkomst der Cortes, zijn de hoofdpunten, waarover de Madridsche brieven handelen. De wet op de militaire dienst moet aanleiding hebben gegeven tot deze nieuwe verdeeldheid onder de raadslieden der kroon. Het bestaan dier verdeeldheid, om welke oorzaak dan ook, zal welligt bezwaarlijk kunnen betwist worden, maar het is niet aan te nemen, dat *Espartero* en *O'Donnell* een zoo grooten politieken mislag zullen begaan en nog vóór de zitting der Cortes eene verandering in het cabinet of zelve maken of toelaten. — Eene dépêche uit Madrid van den 19 Oct. berigt, dat de regering de kamer van beheer over de geestelijke goederen heeft ontbonden en vervangen door een raad wiens leden reeds benoemd zijn. — Naar men verneemt, zal nog vóór de bijeenkomst der Cortes eene amnestie worden verleend aan al de wegens staatkundige misdrijven veroordeelde of in hechtenis genomen personen.

Op Cuba sprak men van eene nieuwe zamenzwering, die vertakkingen over het geheele eiland had. De kapitein generaal had besloten, dat het drukken of uitgeven van beschouwingen over de autoriteiten, beschouwd zal worden als verraad, en dat zij, die er zich aan schuldig mochten maken, door de militaire commissiën van het eiland gevonnisd zullen worden. Het gerucht liep, dat een groot aantal slaven te Cabanas ontscheept was en dat een hoog ambtenaar derwaarts gezonden was, om een onderzoek in te stellen. De gemeentelijke autoriteiten hebben een rapport ten gunste van het bestuur van generaal *Pesuela* uitgegeven. Het stelsel van versterking te Havana zal eerlang belangrijke wijzigingen ondergaan.

ITALIE.

De berigten uit Italië zijn onbelangrijk. Men meldt uit Rome, dat de onderhandelingen der regering met Prins *Tornolia*, ten einde op nieuw het zout- en tabaks monopolie aan hem te verpachten, mislukt zijn, daar deze verpachting met verplichtingen gepaard ging, welke den Paus ongunstig schenen voor de schatkist. Daarom heeft de Paus beslist, dat het bestuur van die twee monopolien, na afloop van het contract met Prins *Tornolia*, door de apostolische kamer zelve overgenomen zal worden, en benoemde dezer dagen den markies *Ferragolis* tot hoofd der onderneming, welke ook onder den Prins *Tornolia* aan het hoofd stond. Van het tegen October aangekondigde jubilé ziet men nog geen toebereidselen. De cholera was in de laatste dagen weder aan het toenemen. De groote bibliotheek van *A. Mai* zal nu wel in het openbaar verkocht worden, daar de Paus den aankoop van dien geleerden schat, welke de overledene, zoo als men weet, voor een minderen prijs dan de waarde had aangeboden, heeft geweigerd. De waarde van dien geleerden schat word op ruim 60,000 scudi begroot. De overledene heeft een legaat van 21,000 scudi aan de armen van Bergame gemaakt.

Het clericale dagblad van Turijn, *L'Aromonia*, beweert, dat het hof van Rome een krachtig en plegtig protest heeft ingeleverd bij het Sardinsche cabinet tegen de vervolging, zoo als het blad zegt, welke de kerk in den Sardinschen staat te lijden heeft, en in het bijzonder tegen de maatregel van de Sardinsche regering, om eenige kloosters tot hospitalen te bezigen gedurende het woeden van de cholera te Turijn. Aan den anderen kant verzekert men, dat de Fransche regering het ministerie *Cavour-Ratazzi* den raad gegeven had, om de moeilijkheden in de bestaande omstandigheden niet te vermeederen en de kwestie der kloosters te verdragen.

Uit Turijn schrijft men, dat de minister-president *Cavour* onlangs de opdracht van een geschrift van pater *Ignazio da Montegrosso*, waarin deze tracht te bewijzen, dat het protestantisme het werk van Satan is, geweigerd heeft aan te nemen, waarover de clericale partij hoogst verbolgen is.

De te Genua uitkomende *Cattolico* meldt het onwaarschijnlijke gerucht, dat Frankrijk met Sardinie een verdrag heeft gesloten, krachtens hetwelk de Sardinsche regering, 20,000 man naar de Levant moet zenden. — De wijn oogst in Savoye is overvloedig uitgevallen.

GRIEKENLAND.

Een brief uit Athene van 27 Sept. meldt, dat destijds een gedeelte der bezittingstroepen, welke in die stad moeten overwinteren, er nog niet aangekomen was. Eene laatste poging was bij de Fransche regering gedaan, om de bezetting der Grieksche hoofdstad door Engelsch-Fransche troepen niet te doen plaats hebben, maar het is niet te denken, dat deze poging zal gelukken. De kwestie van de ontbinding der Kamers was weder ter sprake gekomen in het Grieksche cabinet. Men dacht evenwel, dat de meerderheid van dit cabinet, aan welks hoofd de Heer *Mourocordato* staat, tegen de ontbinding gestemd zal blijven. Van de reis der Koningin naar Bejeven wordt niets gesproken. Deze reis zoude in de gegeven omstandigheden eene groote betekenis hebben, daar de Koningin *Amelia* in zekeren zin de ziel is van de partij, die weinig sympathie gevoelt voor de Westersche mogendheden.

Op aandrang van Frankrijk heeft de Porte afgezien van haren eisch, om van Griekenland eene geldelijke schadeloosstelling te ontvangen, voor het nadeel dat haar was berokkend door de deelneming der helleensche benden aan den jongsten opstand in Epirus en Thessalië. Dit besluit der Porte is eene inderdaad belangrijke concessie, die Turkije aan de westersche mogendheden doet. Thans is het zeer waarschijnlijk dat de turksch-grieksche diplomatieke betrekkingen spoedig zullen worden hersteld, daar de kwestie der schadeloosstelling een der hoofdbezwaren daartegen was.

Een telegrafisch berigt uit Athene van den 12 October meldt, dat generaal *Mayran* met 4500 man Fransche troepen van den Pireus naar de Krim is vertrokken, en dat de schout-bij-nacht *Le Barbier de Tinnan* het bevel van het occupatie-leger in Griekenland heeft op zich genomen.

De te Constantinopel verpleegde Engelsche, Fransche Russische gekwetsten ontvingen elke week van den Anselien zaakgelastigde aldaar den heer Benedetti. 30 pond tabak, benevens spellen kaarten, schaak- en bordspelen. Van de Turksche zijde hebben zij nog niet anders dan 150 citroenen gekregen, gezonden door den zoon van Reschid-pacha.

De vermaarde *Estimé-Ouss-Hunum*, die voor ongeveer tien maanden aan het hoofd van 500 bachi-boeren (ongeregelde troepen) door Constantinopel trok, in die stad weder aangekomen om naar Kurdistan te keeren. Deze heldin is verlaten geworden door de verschrikkelijke soldaten, welke zij er uit het binnenste van Klein-Azië had afgedruft. Thans keert zij naar haar land terug, vergezeld van 12 bachi-boeren, die haar getrouw bleven. Zij heeft een bezoek afgelegd bij Riza-ka, den Turkschen minister van oorlog, die haar militaire oerbewijzing ontving. Zij drueg een blaauw-wijden oshalot (ruins broek) en cachemieret tulid, roode laarzen van lange sporen voorzien, een met d'geborduurd vest en een gordel die een geheel araal bevatte. Een wijde roodlakenche mantel, even der Spahis, was in breede plooiën om haar lichaam slagen. Haar gerimpeld, koperkleurig gelaat, haar vriendig en doordringend oog verdwenen bijna geheel onder haar buitengewoon groot hoofdbedeksel. Met bijzondere juistheid en veel waardigheid beantwoordde zij de vragen, den militairen groot dien de staf van den minister van oorlog haar bragt.

De Turksche regering twijfelt niet aan de bemagtiging van Sebastopol. De kiasas der wijken en de imans moskeeën hebben bekend gemaakt, dat de tijding van de batterijen van Tophané en het korvet van de vloot den volke zal worden verkondigd. Zoodra het bericht buldert, moeten al de ingezetenen een dankgebed zenden tot God, en 's avonds inbeten hunne woningen verlicht worden. Van deze laatste aanschrijving is een Fransch industrieel reeds partij getrokken, en in het *Journal de Constantinople* aan te kondigen dat hij 100,000 illuminieerglazen te koop heeft.

De keizer van Marokko heeft besloten de Porte haren heiligen oorlog bij te staan met eene jaarlijksche subsidie van 3 millioen piasters en eene jaarlijksche levering van 12,000 paarden.

Uit Kars in Azië is berigt ontvangen, dat de Turken een russisch korps, dat Gumri dekte, hebben aangevallen en te eenemale uit elkander geslagen. Bij deze gelegenheid zijn al de russische legertenten, bagaadjie, en eene dertig stukken geschut in handen der overwinnaars gevallen. De russische generaal verloor bij dit gevecht het leven. Na de behaalde zege sloegen de Turken het beleg om de citadel van Gumri.

NOORD-AMERIKA.

De *New-York Herald* behelst het volgende: De *Bloomington* bevindt zich eene wel, die eene onopzettelijke hoeveelheid gas oplevert. Men heeft deze gesloten en in het bovengenoemde eene pijp van twaalf lijn diameter en 8 voet lang gestoken. De vlam is in het onderste gedeelte blaauw, doch verspreidt opgevoerde een helder en schitterend licht. Men verwacht, dat deze wel tot een nuttig gebruik zal worden aangevend.

ZETIJDINGEN.

Aangekomen.

- Amsterdamsche 12 Oct. D'Elmina, Teanga, van Batavia.
Hugo Grotius, Glasener, v. Batavia.
Brennig, Breuning; Maria Magdalena, Popken, beiden van Batavia.
De Wint, v. Batavia.
Agentie, Bergman, van Batavia.
Hellevoetsluis 16 Oct. Macasser, Timmermans, v. Batavia.
Koophandel, Dupain, v. Batavia.
Zel 16 Albatros, Haasnot, Java, van Dalm, beiden v. Padang.
s. fregat Prins Hendrik der Nederlanden, kap. v. Stavenisse de v. Batavia.
Thetis, Poelman, v. Batavia.
Zeemanshoop, Duinker, Otto, Flens, beiden v. Batavia.
Onverwilt, Johansen, v. Cejlon.
Phoenix, Welgrie, v. Akysb.
Amsterdamsche 23 Oct. Nederlands-Indisch, Delclimur, v. Padang.
Nov. Stad Schiedam, Witte, v. Pasoeroean.
Beurs van Rotterdam, Voemstra; Gouverneur-Generaal Duyvänder, Twist, beiden v. Batavia.
Hellevoetsluis 24 Oct. Henriette Geertruida, Buys, v. Batavia.
3 Nov. Gouverneur-Generaal Rochussen, Rijken; Spijnx, Wigman; Jannetje, Luppcke; Julie, Teygeler; Arlequin, Malbrone, allen v. Batavia.
Zel 30 Oct. Admiral Jan Evertsen, Kuyper, v. Padang.
Nov. Dorothea, van der Kolk, v. Batavia.
Maria Eliza, van der Potten, v. Soerabaya.
Alcyone, Haacke; Doctrina en Amicitia, Haagsma, beiden v. Batavia.
Eusebe, Reintje, Detering, v. Tjilatjap.
Samarang, v. Soerabaya.
Celi, Deinum, v. Batavia.
Amsterdamsche 4 Nov. India, Ewing, v. Batavia.

Vertrokken.

- Hellevoetsluis 7 Oct. Madura, Drager, n. Batavia.
Bennink, n. Bengalen.
Alcar, van Oppen; Zwaan, Zeylstra, n. Londen.
Dorothea Henriette, Smit, n. de Kaap de Goede Hoop.
Delfshaven, Verhey, n. Hartlepool.
Zel 7 Oct. Amicitia, Janse, n. Batavia.
Stad Nijmegen, Cruys, n. Kaap de Goede Hoop.
Hellevoetsluis 25 Oct. Melpomené, Laurensen, n. Londen.
Suzanna Elisabeth, Ouwehand, n. Hartlepool en Australie.
8. Kaap Hoorn, Kuyk, n. Cardiff, Bio-Janeiro en Australie.
9. Wildeman, Berkelbach van den Sprekel, n. Batavia.
vier, Noltée, n. Cardiff, en San-Francisco.
Banca, Hoogeveen, n. Swansea en Hongkong.
Trijntje Fenna, des Ruelles, n. Londen en Australie.
Egmond en Hoorne, Glasener; Generaal de Steurs, Fokkens, n. Londen en Australie.
Zel 25 Oct. Wandelstroom, Graadt van Roggen, n. Batavia.

Hellevoetsluis: Wildeman, Berkelbach van den Sprekel, n. Batavia.
Kaap Hoorn, Kuyk; Batavier, Noltée, beiden n. Cardiff.
Suzanna Elisabeth, Ouwehand, n. Hartlepool.
Banca, Hoogeveen, Heymans, n. Swansea.
Melpomene, Laurensen; Trijntje Fenna, des Ruelles, beiden n. Londen.

Nieuwe Diep: Straat Balie, Mulder; Laura en Adele, Donema, beiden n. Batavia.

Hellevoetsluis: Maas, Verberne, n. Londen en Australie.

Nieuwe Diep: Laura en Adele, Donema; Zeenymph, Witsen Elias; Van der Werf, Kosier; Nederland, Huidekoper allen n. Batavia.

Vreemde Havenen.

- Londen 9 Oct. Alcar, van Oppen, v. Rott., in lading n. Adelaide.
10 Zwaan, Zeylstra, v. Rotterdam, in lading n. Port-Philip.
12. IJssel, Messen, n. Adelaide; vertrok den 17den v. Deal.
16. Javaan, Teunama, v. Singapore.
17. In lading Jeannette, Visser, n. Batavia.
21. Catharina, Calander, v. Canton.
Bij Deal 11 Oct. Madura, Drager, v. Rotterdam n. Batavia.
Bij Wight 27 Sept. Luctor en Emergo, Ouwehand, v. Shields n. Soerab.
Poortland 20 Oct. IJssel, Messen, v. Londen (n. Adelaide).
Bij Poortland 13 Oct. Elisabeth en Johanna, Ballot, v. Hartlepool n. Rangoon.
Liverpool 7 Oct. Lady Bruce, Simpson, n. Batavia.
8. Straat Sunda, Holm, n. Hobart-Town.
10. Barend Willem, Retgers, v. Amsterdam.
Willem Barendsz, Jaski, v. dito, in lading n. San-Francisco.
11. Koning en Vaderland; van Bruggen, v. Vlaardingen, in lading n. San-Francisco.
Zeikl. Luitenant-Admiraal Stellingwerf, Mispelblom Bejier, n. Singapore.
13. Dankbaarheid, Postma, v. Amsterdam, in lading n. Batavia.
19 Ida Elizabeth, Overgaauw, n. Batavia.
Hartlepool 9 Oct. Elisabeth en Johanna, Ballot, v. Rangoon.
Gothenburg 10 Oct. Anna Charlotte, Brogren, v. Stockholm (n. Batv.)
Stockholm 30 Sept. Prins Carl, Tarras, v. Batavia.
Elseneur 8 Oct. Oscar den Förste, Morck, v. Gefle n. Batavia.
Bordeaux 14 Oct. Madagascar, Richardeau, n. Batavia.
Simonsbaai (Kaap de Goede Hoop) 29 Julij. Phoebus, Beck, v. Batav. n. Rotterdam.
New-York 22 Sept. Zeikl. Clemens, Huntman, n. Batavia.
Boston 26 Sept. Zeikl. Dolphin, Hoyt, n. Oost-Indië.
Fernambucq 23 Aug. Rembrand van Rhijn, van Wijngaarden, van Liverpool n. Sydney; na geëindigde reparatie.
Rio-Janeiro 19 Aug. Twee Gezusters, de Wilde (v. Londen) naar Australie; na geëindigde reparatie.
San-Francisco vóór 30 Aug. Louisa Jacoba Johanna, Deurholst; Johanna, Bak; Veronica, Welger, allen v. Hongkong.
Callao 30 Aug. Louisa Maria, Herderschee, v. de Chincha-eilanden; vertrok 7 Sept. n. Europa.
Londen 23 Oct. Loevesteyn, Muller, n. Adelaide, vertrok den 30 van Deal.
23. Richard Thornton, Dallas, n. Batavia, vertrok 29 van Deal.
27. Oeiris, Crans, n. Port-Philip.
28. Jeannette, Visser, n. Batavia.
29. Emma, Linch, n. de Kaap de Goede Hoop en Batavia, vertr. 2 Nov. van Deal.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Van, Datum, Naar. Lists ship arrivals and departures from the Sunda Strait.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Van, Datum, Agenten. Lists ships arriving at Batavia.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Naar. Lists ships departing from Batavia.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Table with columns: Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Bestemming, Agenten. Lists ships in cargo at Batavia.

Aangekomen schepen te Samarang.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Van. Lists ships arriving at Samarang.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Naar. Lists ships departing from Samarang.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Zalt Bommel	C. J. J. J. J.	Nederland	J. G. Thooft.
"	Rijswijk	J. R. N. J. Bijl	"	Dorrepal en co.
"	Borneo	C. C. Hansen	"	"
"	Amboina	P. A. Schaap	"	"
"	Catharina Johanna	J. B. Jaski	Nederland	van den Broek en Veeckens.
"	Derkina Titia	W. B. van Zijp	"	"
"	Maria	van Wulven	"	Oliphant en co.
"	Marianne	R. P. Tjebbes	"	van Maanen en co.
"	Reijerwaard	P. Wierik	"	B. Kopersmit en co.
Fransch	Sigibert Cézard	A. Gault	Havre	Dorrepal en co.
Americaansch	Brothers	R. Crowl	Nederland	B. Kopersmit en co.
"	Rovers Bride	V. Smith J.	Sydney	van den Broek en Veeckens.
Nederl. Indisch	Indramayoe	Oei Kim Tjoan	Gesagvoerder.	"
"	Generaal Chassé	Rehling J.	"	"
"	Ellen	J. C. Lebert	Batavia	Kopersmit en co.
"	Fathal Hair	Sech Bahawan	"	Gesagvoerder.
"	Oen Goan	Oei Tjing Goan	"	"
"	Eljeser	Said Aboebakar	"	"
"	Srie Brahan	Hoormat	"	"
"	Ting Goan	Ngo Poa	"	"
"	Almoer Salim	Oedinj	"	"

Naar Nederland via Samarang en Soerabaja per ned. schip *Camda* gez. J. C. Ruige agt. E. Moormann en co.
 8 vs. boter. *Paine Stricker en co.*
 4 coll. manufact. 400 tobb. staal. *Agenten.*
 Zijnde aan boord gebleven lading. Zie verder lading voor Samarang en Soerabaja Java Bode dd. 9 December 1854 no. 98.
 200 pic. tin voor Ned. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Cheribon en Indramajoe per ned. schip *Sarj* *Johanna* gez. L. P. Wassenaar agt. Busing Schröder en co.
 450 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*
 Naar Nederland per ned. schip *Valparaiso* gez. E. J. Kok agenten *Tiedeman en van der Burg.*
 200 pic. tin. 70 do. rotting. 4523^{1/100} do. suiker. 2130 do. koffij 30 ka. koper duiten. *N. H. M.*
 Naar Samarang per ned. ind. bark *Toekoechier* gez. *Said* *Alie.*
 4 vs. verf. 2 ks. marmerwerk. *Haager en Schuurman*
 2 ks. naalden. 6 do. knopen. 2 do. lopels en voor. *1/2 pup*
 maders. *Hunter Houghton en co.*
 179 ks. thee. 1 do. ruwe zijde. *Han Tjengsan.*
 1 kt. modewaren. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
 25 ks. madapollams. 3 coll. monsters. *N. H. M.*
 6 ka. provis. 104 do. kaas. 1 do. kleinigheden. *v. d. Broek en co.*
 13 kn. manufact. uit entrep. 7 do. batik saronga. 5 osh. cognac *Busing Schröder en co.*
 3 ks. zadel. *Martin Dycs en co.*
 165 zakk. dammer. *Said Aloei Satrie.*
 18 pic. was. *Han Tjengsan.*
 2 ks. gedr. katoen. 1 do. wagen passement. 1 do. tricots. *Pandel Stiehaus.*

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Dec. 19 N. I.		Naga Laut	J. Winter	Samarang.
"	Gouv.	stoomloep Vaartuig	v. d. Wedden	v. d. s. b. w. G.
"	20 Ned.	Justina	M. P. Deibel	Samarang.
"	"	Oostergoo	C. F. Haselhof	Batavia.
"	21 N. I.	Atiat Toebarie	Sech Bahasoan	"
"	"	st. Ambon	Hugenholts	Macasser.
"	"	Alfalck	Sech Baradjak	Batavia.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Dec. 19 Ned.		Capella	H. Wegman	Ned. v. Pas.
"	Bal.	Srie	D. Crawford	Singapore.
"	N. I.	Bientang Timor	Liam Lieptjoen	Grissee.
"	20 Ned.	Herman de Ruijter	P. J. Feijt	Ned. v. Pas.
"	21 "	Christiaan Huijgens	A. J. Ihlower.	"
"	"	Erasmus	H. F. Scharper	Ned. v. Prob.
"	N. I.	Djabir	Sarif Baharoon	Banjermass.
"	"	Mansoor Sarie	Moh. Tahier	Pass. v. Pag.
"	Ned.	Julie	A. Costeron	Molukkos.
"	22 "	Schooderloo	Marmelstein	Ned. v. Pas.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *Cornets de Groot en familie*. — *Campbeel en familie*. — *Carpentier*. — *S. Jacobs*. — *Meragus*. — *van der Smisen*. — *de la Rambelje*. — *Z. M. troepen*.
 Met het N. I. stooms. *Padang*: de heeren *Gelderman*. — *de Rooy*. — *Roensaur*. — *Eilbracht*. — *Z. M. troepen*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Fathoor Rachman*: de heer *J. C. E. Schoonheid en familie*.
 Met het N. I. stooms. *Banda*: de heeren *J. Kal*. — *H. Coblyn*. — *J. G. Coblyn*. — *Sahimelpenninck*. — *M. V. G. Helderwerle*. — *Nikman en echtgenoot*. — *Walcharen en echtgenoot*. — *ter Meytelen*. — *Kieboom*. — *Meykoors*. — *Z. M. troepen*.
 Met het Ned. schip *Valparaiso*: 3 gepasp. militairen en 1 gegesgerte militair.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 30 tot en met den 23 December 1854.

AANVOER.

Van Padang en Bencoeën per ned. ind. stooms. *Padang* gez. *Persille* agt. *Kopersmit en co.*
 4 coll. manufact. van den *Broek en co.*
 6^{1/100} pic. notenmuscaat. 4^{1/2} co. foelie. 2 do. was. 3 coll. inl. medicijnen. 6 pic. notenmuscaat. *Order.*
 24 pic. benzoin. *Tjia Kiekkie*.
 1 blikk. doos f 35,000.— receptissen. 15 coll. lagan olie. 8 troezen touw. 11 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
 4 paarden. *Said Aijdroos.*
 1500 pic. koffij. *Order.*
 200 " " *Tjia Kiekkie.*
 60 pic. indigo. *Lim Hoa.*
 8^{1/2} pic. notenmuscaat. 1/2 do. foelie. 1^{1/100} do. notenmuscaat *Bond*
 9^{1/100} pic. notenmuscaat. 1^{1/100} do. foelie. 125 do. zw. peper. 50 do. witte do. 30 do. gomelastiek. *Abdul Kaom.*
 100 pic. witte peper. 100 do. sw. do. 55 do. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*

Terng uit Zee per ned. ind. schip *Al Adanis* gez. *Sech Mohamat bin Salim Bakreso.*

30 koj. steenkolen. 1 kt. bitter en groentens. *Order.*
 150 ps. paarden. *Gouvernement.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. schip *Balhoer* gez. *Mohamat Ariepe.*

3 coll. manufact. *Mohamad Said.*
 457 pic. gambier. *Tan Kaungio.*
 150 " " *Aghaten.*
 5 pic. witte peper. 10 do. zw. do. *Mohamat Said.*
 2000 ps. planken. *Gesagv.*

Van Singapore Riouw en Muntok per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. *Deighton* agt. *Maclaine Watson en co.*

10 kn. koopmanschappen. *John Pryce en co.*
 1 kt. gedr. visch. *Tiangsang.*
 2 ks. medicijnen. 1 kt. zijde 6 bn. katoenen. 18 vn. gedr. visch. *Said acht Aijdroos.*
 2 kn. manufact. *Moermann en co.*
 1 kt. manufact. 1 do. gedr. vrucht. *Order.*
 5 ka. opium. *MacEwen en co.*
 12 kt. zijde. *Martin Dycs en co.*
 5 ka. koopmanschappen. *Bahre en Kinder.*
 5 pic. zaad. *Han Tjengsan.*
 1 kt. koopmanschappen. *Lim Hoa.*
 6 coll. manufact. 9 vs. olie. *Order.*
 2 ks. gedr. visch. *Han Tjengsan.*
 3 " " *Tjia Tiengho.*
 1 kt. koopmanschapp. *Adam en co.*
 49 ks. idem. *N. H. M.*

Van Bantam per ned. schip *Canton* gez. *H. J. Twechuijs* agenten *Tiedeman en van der Burg.*

250 pic. tin. 80 do. rotting. 3509 do. koffij. 125^{1/100} do. kaneel. 31 vs. koper duiten. bestemd voor *Nederl. N. H. M.*

Van Tjicoa per prauw sampang gez. *Soenia.*

220 zakk. rijst. *Adul Kaom.*
 Van Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar* gez. *Simpie.*

174^{1/100} pic. tabak. *Sim Tiantjioan.*
 1052^{1/100} pic. en 1247^{1/100} pic. suiker. *Haager en Schuurman.*

UITVOER.

Naar Indramajoe per ned. ind. schip *Al Osmanis* gez. *A. Lunel.*
 1 md. suiker. 1 zak amandelen. 1 kt. brandewijn. 1 do. vrucht. op do. 1 do. sigaren. 1 do. kramerijen. 7 do. schrijfbehoeften. 1 trom. dameshandwerk. *Willems.*
 1 kt. wijn. 1 vt. bier. 2 do. boter. *Faupel en co.*
 4 ps. staalfijer. 13 pic. rood do. 7 do. plaat do. 1 vt. koolteer. 1 do. verf. 8 pott. bloemen. 1 kt. geel verf. v. *Slooten Morgan en co.*
 1 kt. spempels. 1 pak verk. 8 vn. koolteer. 2 pakk. patjols. 1 ned. vlag. 7 vs. loodwit. 1 do. kramerijen. 5 ks. jaloesien. 1 do. ijeren grendels. 11 vn. gez. vleesch. 8 ds. do. spek. 3 zakk. koffij. 36 pakk. stroozakken. 1 do. do. lappen. 2 ankers. *Gouvernement.*
 23 koj. rijst. 12 pic. klap. olie. van der *Hucht en co.*
 Naar Soerabaja per Bal. brik *Kotjan* gez. *Sech Mohamat bin Osman Bahasoan.*
 160 ks. cognac. nit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
 10 ks. kat. goederen. nit entrep. *Bahre en Kinder.*
 1 kt. sarongs. 6 do. likeur. 7 do. ginghams. 2 do. bl. drills. 1 do.

salemporis. 3 do. sarongs. 1 do. cotonetten. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*

12 ks. mignonetten. uit entrep. *N. H. M.*
 10 bn. kat. garens. nit entrep. 2 ks. gedr. katoen. *Adam en co.*
 45 ka. roodwijn. *Desperous.*

2 ks. kantoerbehoften. 1 do. boeken. v. *Haren Noman en Koff.*
 30 ka. provis. 1 do. manufact. 1 do. tapijten. *Gebr. Roselje en co.*
 4 ka. lamp glazen. 5 do. do. bollen. 8 do. spiegels. 50 do. gember. 1 do. gelakt leder. 4 do. lampglazen. 1 do. glazen pannen. 2 do. karaffen. 6 do. bierglazen. 1 do. matrosen messen. 2 do. sigaren no. 2. 1 do. do. no. 3. 3 do. vingerglazen 2 do. timmerman gereedschappen. *Metsendorff Wilmans en co.*

9 ooll. plectwerk. 4 kn. provisien. 1 do. parapluien. 1 cotonetten. 1 do. linnen. 2 do. glaswerk. 10 do. kramerijen. 5 do. zeep 1 do. modewaren. 1 do. kramerijen. 79 do. wijn. 264 do. brandewijn. 2 do. meubelen. *Bahre en Kinder.*

1 kt. zijdewaren. 6 do. rijnwijn. 1 do. flanel. 1 do. slaghoedjes. 1 do. zakdoeken. 1 do. kettingen. 2 do. kramerijen. 1 do. leder. 1 do. knopen. *Pandel en Stiehaus.*
 1 fornuis. *Goutijn.*

2 balancen. 2 schalen. *N. H. M.*
 2 ka. vijgen. 2 do. geleijen. 1 do. champagne. 1 do. pruimen. 1 do. maros quind. *Desperous.*

9 kn. provis. 5 coll. do. 2 kn. zeep. 1 do. kramerijen. 14 bn. kurken. 2 kt. 50 hammen. 90 ps. vleesch. 50 keld. lijnolie. 75 do. gek. do. 40 vs. menie. 1 kt. ijzerwerk. 1 pak monsters *B. van Leeuwen en co.*

15 vn. eng. hier. 9 do. porter. 2 kn. beschuit. van *Slooten Morgan en co.*

30 kn. ambalo. 9^{1/100} pic. nagelen. *Arathoon.*
 2 ks. broekstof. 1 pak monsters. (2 ks. rood katoen. 5 do. doeken. 3 do. slendangs. 2 do. sarongs.) *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. jams. 2 do. parfumerien. 1 do. truffes. 2 do. marmerbladen. 3 do. tafel met do. 5 pakk. inh. pooten v. tafels. 1 kt. jams. 1 do. truffes. *Vaupel en co.*

1 bendie 1 pic. ghie. *Gesagv.*
 1 kt. kruid. 4 vat. *Faupel en co.*

Naar Palembang per ned. ind. schip *Oedjoeng Pandang* gez. *Yong Kimjang.*

10 kn. ong. katoen. 4 bn. rood garen. 1 do. en 1 kt. wit do. 9 ps eur. chitsen. 1 do. ong. katoen. *Seck ahm. SoE.*

3 kn. 80 ps. eur. chitsen. 45 doz. do. doeken. 31 corg. do. sarongs 48 ps. do. ginghams. 10 corg. do. sarongs. 10 ps. do. bl. katoen 8 do. do. tjeles. 10 do. do. broekgoed. 5 doz. do. kat. parapluien. 4 ps. java weegschalen. 20 doz. eur. ijeren bijtels. 13^{1/2} corg. do. lange kleedjes. 20 bott. arab ghie. 1 hn. rood garen. 8 kn. 18 corg. beng. bl. katoen. 16 ps. eur. chitsen. 51 corg. do. sarongs. 63^{1/2} do. do. doeken. 80 ps. bl. katoen. 6^{1/100} corg. madr. kat. tjauwls. 25 do. eur. slendangs. 1 do. do. lange kleedjes. 3 bn. longcloths. 10 corg. madr. zw. katoen. 9^{1/100} do. do. tjauwls. 25 do. eur. sarongs. *Said Hoesin Segaf.*

150 ps. eur. wollen deken. 315 do. do. chitsen. 1^{1/2} corg. batik slendangs. 256 ps. eur. ginghams. 2 roll. laken. 9 corg. sarongs. 17 doz. do. doeken. 25 pakk. do. rood garen. 20 ps. do. mousselines. 10 do. do. bl. katoen. 3 pakk. naigaren. 1 ps. longcloths 1 doz. ledereen tassen. 3 do. kat. kousen. 23 vn. witte verf. 20 pott. verf olie. 160 catt. kruidnagelen. 10 doz. water glazen. 1 do. glazen kommen. 2 kn. wijn. 2 do. champagne. 3 blikk. 1 blikk. saucijs. 30 do. sardijntjes. 1 do. beschuit. 20 ps. bamb. hoeden. 1^{1/100} pic. chin. medicijnen. 20 ps. eur. ginghams. 10 do. batik bl. katoen. 1 pic. varken olie. *Tjia Tjiossoef*

1 bl. rood garen. 2 do. gael do. 400 ps. java toedoeng 16000 do. naalden. 4 corg. eur. lange kleedjes. 4 do. do. slendangs. 3 ps. do. ginghams. 11 do. do. bl. katoen. 8 corg. sarongs. 13 do. do. doeken. 2 pakk. do. naigaren. 2 do. do. naalden. 8 doosj. zeep. 12 ps. do. longcloths. 42 do. do. chitsen. *Seck Salem Said.*

122 corg. eur. sarongs. 5^{1/2} do. do. lange kleedjes. 82 ps. do. longcloths. 53 doz. do. doeken. 25 ps. do. bl. katoen. 100 do. chits. 59 do. do. ginghams. 59 do. do. broekgoed. 2 pakk. do. naigaren. 13 corg. do. slendangs. 46 ps. do. doeris. 50 do. do. ong. katoen. 40 doz. do. lemp kousen. 130 fl. do. parfumerien. 6 pic. rood garen. 1 do. geel do. 2 do. arab ghie. 1 kt. lamp glazen. 1 doz. eur. glazen. *Said meht bin Alie.*

42 catj. lakwerk. 1 corg. bl. katoen. 92 krandj. poeder suiker. 3^{1/2} pic. kandij do. 90 ks. eur. zeep. 5^{1/2} corg. batv. trommels. 2 pic. varkens olie. 20000 ps. gez. siam kembang. 25 kn. thee. 28 corg bat. gedr. kinder sarongs. 3 ps. eur. tafellampen. 2 hn. geel garen 13 ps. eur. mousselines. 3 do. do. chitsen. 13 riemen holl. papier 50 doz. eur. water glazen. 11 corg. do. lange kleedjes. 6 pakk. do. naigaren. 3 ps. do. longcloths. *Yang Kongyang.*

24 v. boter. *Said Aboebakar bin Alie Alkal.*
 13 pott. ghie. *Said Aboebakar al Habassy.*
 1 kt. kleinigheden. *Daler.*

Naar Nederland via Samarang per Amer. schip *Wicht of the Wave* gez. *S. V. Schreye* agt. *Paine Stricker en co.*

100 hn. drills. 25 vn. gez. vleesch. 12 ka. koopmanschapp. 11 do. tabak. 1 do. medicijnen. 1 do. lederwerk. 10 vn. meel. 7 do. brood.

373 pic. rotting. 175 do. gom dammer. *Agenten.*
 654^{1/100} pic. gomelastiek. 197^{1/100} do. zw. peper. *N. H. M.*
 2170 pic. rijst. *Haager en Schuurman.*
 4887 pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*

Naar Nederland per ned. schip *Valparaiso* gez. *E. J. Kok* agent. *Tiedeman en van der Burg.*

200 pic. tin. 70 do. rotting. 4523^{1/100} do. suiker. 2130 do. koffij. 30 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tijlslajap per ned. schip *Henricus Gerardus* gez. *P. de Beer* agt. *Paine Stricker en co.*

200 pic. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*
 1 kt. kook. 1 do. banket. 4 do. chocolaad. 1 do. suikerwerk voor Tijlslajap *Agenten.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 14 tot en met den 21 December 1854.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Maria* gez. *D. N. F. Wulven.*

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 13 December. 1854 no. 98
 Van Batavia per ned. ind. brik *Eljeser* gez. *Said Abdulla bin S Aboebakar.*

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 16 December 1854 no. 99
 Van Nederland over Batavia per ned. schip *Derkina Tjengsan* *W. B. van Zeijp.*

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 16 December 1854 no. 100
 Van Nederland over Batavia en Indramajoe per ned. schip *Am* *gez. P. A. Schaap.*

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 22 November 1854 no. 93

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaja per ned. schip *Oostergoo* gez. *Hazelhoff qq.*

42 kn. kopergeld. *N. H. M.*
 Naar Zweden per Zweeds. schip *Superb.* gez. *Wickman.*
 2416 pic. suiker. *MacNeill en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 17 tot en met den 19 December 1854.

AANVOER.

Van Nederland via Samarang per ned. schip *Margaretha Simons* gez. *J. J. Hoffman.*

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 25 November 1854 no. 94
 Van Macasser per ned. ind. bark *Salma* gez. *Said Mohamat bin Aloei Alhabassy.*

4 kn. schulpen. *Ruyt Cramer en co.*
 14 pic. was. 2^{1/2} do. oud koper. *Sech Oemar Aijdroos.*
 10 paarden *Gesagv.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Naga Laut* gez. *J. Winter*
 705 st. balkeu. 60 st. chin. doodkist. planken. 1000 do. takk *MoMillan Marten en co.*

30 vs. boter. *Ruyt Cramer en co.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Oostergoo* gez. *Hazelhoff*
 Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 6 December 1854 no. 97.

Van de Molukkos per ned. ind. stooms. *Ambon* gez. *Hugenholts*
 2 kn. en 1 krandjang. *Patiapa.*
 31^{1/100} pic. was. *Tjoe Pentje.*
 29 pic. was. *Sech Oemar Ardjaro.*
 60^{1/100} pic. koffij. *Lempang.*
 12 ks. zijde goederen. 140^{1/100} pic. was. 1 pak stofgoud. *N. H. M.*
 350^{1/100} pic. was. 37^{1/100} do. notenmuscaat. 4 kn. kajoe *Adam en co.*

39 pakk. papier. 30 pic. was. *Order.*
 50 pic. was. 54 pakk. papier. *Oewa Temoeso.*
 1 kt. diverse. *Cocq.*
 1 do. do. *Loth.*
 2 do. do. *Cores de Vries.*
 2 keld. do. *Raaf en Gouv. goederen.*

UITVOER.

Naar Nederland via Probolinggo per ned. schip *Waltvedden* gez. *H. Teerlink.*

3000^{1/100} pic. suiker. 125 do. rotting. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Paseroean per ned. schip *Schoenderloo* gez. *Marmelstein.*

57 pic. rotting. 35 vs. koper duiten. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Paseroean per ned. schip *Herman de Ruijter* gez. *P. J. Teijnt.*

3000^{1/100} pic. suiker. 25 do. rotting. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Paseroean per ned. schip *Christiaan Hui*